

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Działoszyce na lata 2018-2023

Kwiecień 2018

Zamawiający:

Gmina Działoszyce

Ul. Skalbmierska 5, 28-440 Działoszyce
powiat pińczowski, woj. świętokrzyskie
tel. +48 41 352 60 05, fax: +48 41 35 26 900
www.dzialoszyce.pl e-mail: gmina@dzialoszyce.pl

Wykonawca:

GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Ul. Targowa 18, 25-520 Kielce
IV piętro, pokoje 409a, 410/410a
Tel. fax. 41 343 01 23
e-mail: biuro@graczkowskidotacje.pl
www.graczkowskidotacje.pl

<i>Rafał Graczkowski</i>	

Spis treści

1. Wstęp	4
2. Odniesienie do dokumentów strategicznych.....	5
2.1. Dokumenty europejskie	5
2.2. Dokumenty krajowe.....	6
2.3. Dokumenty regionalne	8
2.4. Dokumenty lokalne.....	9
3. Ogólna charakterystyka gminy.....	10
4. Opis i diagnoza stanu istniejącego	24
4.1 Baza szkół i przedszkoli na terenie gminy Działoszyce	27
4.2 Uczniowie.....	28
4.3 Baza lokalowa	32
4.4 Efektywność nauczania.....	37
4.5 Analiza demograficzna	40
4.6 Finansowanie oświaty.....	41
4.7 Podsumowanie diagnozy.....	42
5. Potrzeby lokalnego rynku pracy i oczekiwań pracodawców	43
6. Analiza SWOT	44
7. Definicja potrzeb w zakresie kierunków rozwoju szkół.....	47
8. Cele Planu	50
8.1 Cel strategiczny	50
8.2 Cele główne	50
8.3 Cele szczegółowe.....	53
9. Kierunki działań	56
10. Monitoring i ewaluacja	59
11. Oddziaływanie na środowisko planu oraz działań w nim przewidzianych	60
Spis tabel.....	64
Spis wykresów	64

1. Wstęp

Podstawą rozwoju i postępu cywilizacyjnego każdego społeczeństwa jest potencjał ludzki. Przyszłość nas wszystkich zależy od przebiegu kształcenia i wychowania młodego pokolenia. Rzeczywistość społeczna, kulturowa, polityczna oraz gospodarcza ciągle się zmienia sprawiając, że zadanie to jest niezwykle trudne i odpowiedzialne. System edukacyjny, aby dobrze spełniał swoje funkcje, musi być dostosowany do potrzeb społecznych. Dotyczy to zarówno organizacji procesu kształcenia, opieki i wychowania, jak również bazy materialnej placówek oświatowych. Sprawny i efektywny system edukacyjny jest więc warunkiem dobrego i równego startu życiowego oraz dalszego wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży. W trosce o przyszłość oświaty w Gminie Działoszyce Rada Miejska postanowiła opracować Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Działoszyce na lata 2018 -2023, który określi priorytety władz gminy na najbliższe lata.

Plan Rozwoju Szkół w Gminie Działoszyce na lata 2018-2023 wskazuje cele, obszary i kierunki działań, które będą realizowane na terenie placówek oświatowych z terenu gminy w najbliższym okresie. Zagadnienia poruszane w niniejszym dokumencie korespondują z programami strategicznymi obowiązującymi w Gminie Działoszyce m.in. Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Działoszyce na lata 2015-2024.

W dokumencie uwzględniono:

1. Ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.
2. Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
3. Ustawę z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.
4. Strategię Rozwoju Miasta i Gminy Działoszyce na lata 2015-2024.

2. Odniesienie do dokumentów strategicznych

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Działoszyce na lata 2018-2023 jest dokumentem, który wpisuje się w cele dokumentów zarówno na szczeblu krajowym jak i europejskim. Dokument jest również spójny i wpisuje się w dokumenty wewnętrzne szkół znajdujących się na terenie gminy. Wzajemna komplementarność Kompleksowego Plan Rozwoju Szkół w Gminie Działoszyce z innymi dokumentami strategicznymi – lokalnymi regionalnym, krajowym oraz europejskim ma podnieść efektywność podejmowanych w jego ramach działań, a dodatkowo podnosi znacznie jego ogólną wartość oraz prawdopodobieństwo realizacji.

2. 1. Dokumenty europejskie

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Działoszyce na lata 2018-2023 jest spójny z następującymi międzynarodowymi dokumentami strategicznymi:

- **Komunikat Komisji: Europa 2020 „Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”**
- **Strategiczne ramy europejskiej współpracy w zakresie edukacji i szkolenia – ET2020**

Wymienione powyżej dokumenty zawierają wskazania dla krajowego systemu oświaty, który powinien uwzględniać cele i wyzwania rozwojowe przyjęte w Unii Europejskiej. Zakładają one m.in.:

- ułatwienie dostępu do edukacji wszystkim i na każdym etapie życia,
- dążenie do stałego podnoszenia kompetencji i kwalifikacji,
- cyfryzację oświaty,
- ułatwienie młodzieży wejścia na rynek pracy,
- zwiększenie mobilności młodzieży.

2.2. Dokumenty krajowe

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Działoszyce na lata 2018-2023 jest spójny i wpisuje się w dokumenty o znaczeniu krajowym. Do najważniejszych polskich dokumentów zawierających rekomendacje dotyczące kierunków rozwoju edukacji w skali kraju należą:

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

SRKL jest jedną z dziewięciu strategii sektorowych stanowiących „inne strategie rozwoju” w rozumieniu ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2017 r. poz. 1376, z późn. zm.), realizujących średnio i długookresową strategię rozwoju kraju. Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Działoszyce wpisuje się i jest zgodny z celem głównym SRKL, którym jest **rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia oraz z celem szczegółowym nr 5: Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli.**

Poza celem głównym w SRKL wyznaczono pięć celów szczegółowych:

- 1) wydłużenie aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych;
- 2) wzrost zatrudnienia;
- 3) poprawa zdrowia obywateli oraz podniesienie efektywności opieki zdrowotnej;
- 4) poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 5) podniesienie poziomu kompetencji i kwalifikacji obywateli.

Cel ten będzie realizowany poprzez następujące kierunki interwencji:

- 1) Poprawa dostępności i jakości wczesnej edukacji, w szczególności na terenach wiejskich oraz zorientowanie jej na wspieranie, a nie zastępowanie rodziców.
- 2) Poprawa jakości kształcenia i szkolenia na wszystkich poziomach oraz rozwój kreatywności i innowacyjności osób uczących się (indywidualizowanie i odschematyzowanie kształcenia w szkołach, placówkach oświatowych i uczelniach, ukierunkowanie kształcenia i szkolenia na zdobywanie kompetencji kluczowych i umiejętności współpracy).

- 3) Szersze otwarcie szkół na współpracę z rodzicami i otoczeniem społecznym, zapewnianie w szkołach zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego otoczenia. Rozwijanie dodatkowych zajęć edukacyjnych uzupełniających edukację szkolną, rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów oraz wspomagających rodziców w wychowaniu.

Realizacja celu głównego oraz celów szczegółowych SRKL odbywać się będzie poprzez działania podejmowane na różnych etapach życia: od wczesnego dzieciństwa, poprzez edukację szkolną, edukację na poziomie wyższym, okres aktywności zawodowej i rodzicielstwa, do starości.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020

Definicja kapitału społecznego zawarta w Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego określa go, jako wynikającą z zaufania oraz obowiązujących norm i wzorów postępowania, zdolność obywateli do mobilizacji i łączenia zasobów, która sprzyja kreatywności oraz wzmacnia wolę współpracy i porozumienia w osiąganiu wspólnych celów. Stanowi to rekomendację dla edukacji, w której za szczególnie istotne uważa się:

- upowszechnianie na wszystkich poziomach metod nauczania promujących budowanie postaw współpracy, kreatywności i komunikacji,
- rozwój kompetencji obywatelskich, medialnych i kulturowych,
- edukację pozaformalną i uczenie się przez całe życie.

Realizacja tych priorytetów jest możliwa dzięki kształceniu i doskonaleniu nauczycieli w zakresie rozwijania kompetencji społecznych wśród uczniów i studentów oraz współpracy z instytucjami nauki, kultury i partnerami społecznymi.

Strategia Rozwoju Kraju 2020

Plan jest zgodny z celem I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela; cel szczegółowy I.3.2. Rozwój kapitału społecznego. Rozwój kapitału społecznego stanowi jedno z kluczowych wyzwań Polski i służy zwiększeniu skali i trwałości zaangażowania oraz współpracy obywatelskiej m.in. przez zwiększenie udziału obywatela w sprawowaniu władzy i silniejsze zaangażowanie w formułowanie i wdrażanie polityki rozwoju kraju. Działania podjęte w tym obszarze należy traktować jako inwestycję o charakterze długofalowym, pamiętając jednocześnie, że państwo powinno jedynie tworzyć warunki dla tego procesu sprzyjając oddolnym inicjatywom obywatelskim.

2.3. Dokumenty regionalne

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Działoszyce na lata 2018-2023 jest spójny i wpisuje się w dokumenty o znaczeniu regionalnym.

Aktualizacja Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020

Misją Strategii jest: pragmatyczne dążenie do najpełniejszego i innowacyjnego wykorzystania przewag i szans, odwrócenia niekorzystnych tendencji demograficznych oraz podniesienia jakości życia mieszkańców przy jednoczesnej dbałości o stan środowiska. Konkretyzacja powyższej misji Strategii odbywa się na drodze realizacji następujących sześciu celów strategicznych:

- 1) Koncentracja na poprawie infrastruktury regionalnej.
- 2) Koncentracja na kluczowych gałęziach i branżach dla rozwoju gospodarczego regionu.
- 3) Koncentracja na budowie kapitału ludzkiego i bazy dla innowacyjnej gospodarki.
- 4) Koncentracja na zwiększeniu roli ośrodków miejskich w stymulowaniu rozwoju gospodarczego regionu.
- 5) Koncentracja na rozwoju obszarów wiejskich.
- 6) Koncentracja na ekologicznych aspektach rozwoju regionu.

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Działoszyce na lata 2018-2023 jest zgodny z celem strategicznym nr 3 cel szczegółowy 3.1. Sprzyjanie kumulowaniu kapitału ludzkiego czyli zdrowi, kreatywni i wykształceni ludzie jako podstawa myślenia o pomyślnej przyszłości.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020

Dokument jest zgodny m.in. z Priorytet inwestycyjny 10i ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia.

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie liczby miejsc wychowania przedszkolnego.

Cel szczegółowy 2: Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów (w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi) na każdym etapie edukacji ogólnej, w tym podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej, w kontekście potrzeb rynku pracy.

2.4. Dokumenty lokalne

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Działoszyce na lata 2018-2023 jest spójny i wpisuje się w dokumenty o znaczeniu lokalnym. Głównym dokumentem strategicznym gminy jest Strategia Rozwoju Gminy Działoszyce do roku 2024.

Strategia Rozwoju powiatu pińczowskiego na lata 2014-2024

Plan jest zgodny z celem 1 Strefa społeczna 1.2. Rozwój edukacji – poprawa stanu infrastruktury edukacyjnej i sportowej:

- 1) przeprowadzenie remontów i modernizacji placówek oświatowych,
- 2) zrealizowanie nowych inwestycji,
- 3) wprowadzenie nowych usług edukacyjnych,
- 4) przystosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy,
- 5) wsparcie modernizacji i uzupełnienie materialnej infrastruktury bazy edukacyjnej,
- 6) poprawa jakości i uatrakcyjnienie kształcenia zawodowego poprzez doposażenie szkół i placówek oświatowych.

Strategia Rozwoju Gminy Działoszyce na lata 2014-2024

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Działoszyce na lata 2018-2023 wpisuje się w cel operacyjny na obszarze priorytetowym:

Infrastruktura techniczna: Cel operacyjny 4 – Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną, sportową i rekreacyjno-turystyczną. Kierunki działań:

- 1) Realizacja projektów edukacyjnych na terenie gminy skierowanych do mieszkańców Gminy Działoszyce,
- 2) Zwiększenie ilości zajęć dodatkowych pozaszkolnych skierowanych do dzieci i młodzieży.

Spoleczny: Cel operacyjny 3 – Wspieranie inicjatyw i działań edukacyjnych skierowanych do mieszkańców Gminy Działoszyce. Kierunki działań:

- 1) Organizacja większej liczby godzin zajęć pozalekcyjnych w szkołach na terenie Gminy Działoszyce,
- 2) Wsparcie działalności przedszkola i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych działających na terenie Gminy Działoszyce.

3. Ogólna charakterystyka gminy

Miasto i Gmina Działoszyce położona jest w południowo-zachodniej części województwa świętokrzyskiego, w powiecie pińczowskim. W skład gminy wchodzi 36 sołectw. Funkcję gminnego ośrodka administracyjno-usługowego spełnia położone na południu gminy miasto Działoszyce — ośrodek usługowy i gospodarczy. Miasto posiada starą metrykę lokacyjną, bowiem prawa miejskie uzyskało w 1409 r. z rąk Władysława Jagiełły. Gmina Działoszyce graniczy z 8 innymi gminami. Są to:

- od północy — gmina Wodzisław;
- od północnego-wschodu — gmina Michałów;
- od wschodu — gmina Pińczów;
- od południowego -wschodu — gmina Czarnocin;
- od południa — gmina Skalbmierz;
- od południowego zachodu — gmina Raławice;
- od zachodu — gmina Słaboszów;
- od północnego-zachodu — gmina Książ Wielki.

Mapa nr 1: Położenie gminy Działoszyce na tle powiatu pińczowskiego

Źródło: Opracowanie własne

Zachodnie obrzeża gminy położone są na Wyżynie Miechowskiej. Głównymi formami morfologicznymi tego obszaru są płaskie garby zbudowane z utworów węglanowych oraz

padoly i głębokie doliny. Obszar ten pokrywają lessy. Gmina zajmuje powierzchnię 105,4 km², z czego 82% stanowią użytki rolne, 12% użytki leśne. Gmina Działoszyce stanowi 17,25% powierzchni powiatu pińczowskiego.

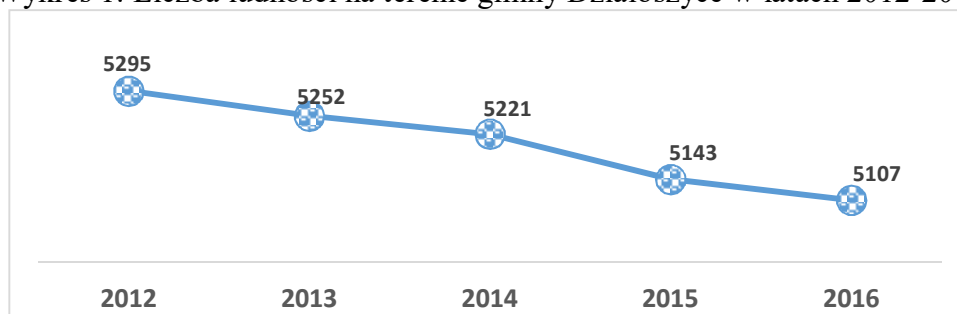
Według danych GUS w roku 2016 w gminie Działoszyce zamieszkiwało **5 107 osób** (2 540 mężczyzn, 2 567 kobiet), to **o 114 osób mniej** niż w 2015r. Na 1 km² przypada 48 osób (GUS, 2018r.). Stopień koncentracji ludności w gminie nie jest równomierny. Najwięcej mieszkańców ma miasto, gdzie występuje zabudowa wielorodzinna. Wskaźnik zaludnienia na terenie Gminy wynosi ok. 48 osób na km². Na terenie gminy od kilku lat zaobserwować można ujemny przyrost naturalny, co świadczy, że liczba ludności w gminie zmniejsza się. Największą część społeczeństwa gminy 60,8% stanowi ludność w wieku produkcyjnym tj. w wieku zdolności do pracy. Wiek emerytalny osiągnęło 26,90% mieszkańców gminy. W roku 2016 liczba osób w wieku przedprodukcyjnym maleje o 26 osób. Poniższa tabela oraz wykresy obrazują strukturę ludności gminy Działoszyce w latach 2014-2016.

Tabela 1: Struktura ludności na terenie Gminy w latach 2014-2016

Struktura ludności	Stan na koniec roku 2014	Stan na koniec roku 2015	Stan na koniec roku 2016
Stan ludności ogółem, w tym:	5221	5143	5107
Kobiety	2608	2582	2567
Mężczyźni	2613	2561	2540
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	647	628	621
Ludność w wieku produkcyjnym	3223	3161	3110
Ludność w wieku poprodukcyjnym	1351	1354	1376

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS 2016r.

Wykres 1: Liczba ludności na terenie gminy Działoszyce w latach 2012-2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS 2018r.

Sytuacja gospodarcza

Znaczna część mieszkańców Miasta i Gminy Działoszyce utrzymuje się dzięki zatrudnieniu w jednostkach organizacyjnych Gminy, a także w placówkach zdrowotnych. Jedynie w samych

Działoszytach i miejscowościach Dziekanowice i Iżykowice można znaleźć zakłady przemysłowe. Jak prezentuje poniższa tabela wg rejestru REGON za 2016r. na terenie gminy działa 261 firm.

Tabela 2: Podmioty Gospodarki Narodowej w rejestrze REGON za 2016r.

	POWIAT PIŃCZOWSKI	MIASTO I GMINA DZIAŁOSZYCE
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	2633	261
w tym w sektorze rolniczym	78	15
w tym w sektorze przemysłowym	284	22
w tym w sektorze budowlanym	331	24
Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. ludności	661	511
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. ludności	475	376

Źródło: Urząd Statystyczny w Kielcach: Statystyczne Vademecum Samorządowca

Dochód w Gminie na 1 mieszkańca

Z roku na rok dochód na jednego mieszkańca w gminie Działoszyce wzrasta. Największy wzrost dochodu odnotowano w roku 2015. W roku 2013 dochód na jednego mieszkańca wyniósł 2 866,24 zł a w roku 2016 3 673,00 zł. Wzrost dochodu na jednego mieszkańca wzrósł o 806,76 zł. Spadek odnotowano z roku 2013 na rok 2014 i wynosił on 17,10 zł.

Tabela 3: Dochody i wydatki budżetu gminy Działoszyce na 1 mieszkańca w latach 2013-2016 (GUS 2018)

		Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
Dochody na jednego mieszkańca	(zł)	2 866,24	2 849,14	3 345,53	3 673,00
Wydatki na jednego mieszkańca		2 814,09	2 986,61	3 391,57	3 106,54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W roku 2017 dochód w Gminie na 1 mieszkańca (**wskaźnik G - podstawowy dochód podatkowy na 1 mieszkańca gminy przyjęty do obliczania subwencji wyrównawczej na 2018 r.**) wyniósł: 892,08 zł, gdzie średnia krajowa była na poziomie 1668,68 zł¹.

¹ Zgodnie z opracowaniem Ministerstwa Finansów pn. „Wskaźniki dochodów podatkowych dla poszczególnych gmin, powiatów i województw na 2018 r.”

Infrastruktura techniczna

Wśród zasobów technicznych każdego samorządu wymienić można m.in. infrastrukturę drogową, wodociagową, sanitarną, gazową, zaopatrzenia w ciepło czy energię elektryczną.

Przez teren Gminy przebiegają drogi o różnym zasięgu administracyjnym (od dróg wojewódzkich – nr 768 – do dróg gminnych). Brak jest w Gminie dróg o zasięgu krajowym.

Źródło: <http://pzd.pinczow.pl>

Legenda:

- drogi wojewódzkie
- drogi powiatowe

Gmina Działoszycy jest w 100 % zwodociagowana. Mieszkańcy niepodłączeni do sieci wodociagowej zaopatrują się w wodę ze studni. Ryzyko stanowi jednak fakt, że czerpana woda nie zawsze odpowiada warunkom wody do picia i do potrzeb gospodarczych. Główne ujęcia wody na terenie gminy to ujęcia: w Dzierążni i Sancygniowie oraz ujęcie wody Płużkach w gminie Słaboszów zaopatrujące w wodę między innymi miasto Działoszycy i sołectwa: Niewiatrowice, Chmielów, Jakubowice, Dziekanowice, Kwaszyn, Kujawki, Szcotkowice i Bronocice.

Na terenie Miasta i Gminy Działoszyce znajduje się 1 oczyszczalnia ścieków oraz 27 km sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Działoszyce, Dziekanowice, Szczotkowice, Pierocice, Chmielów, Niewiatrowice, Jakubowice. Pozostałe gospodarstwa domowe w Gminie posiadają wewnętrzną instalację kanalizacyjną odprowadzającą ścieki do zbiorników (tzw. szamba). 186 gospodarstw korzysta z przydomowych oczyszczalni ścieków.

Dostęp do automatycznej centrali telefonicznej posiadają wszystkie miejscowości w Gminie. Gospodarstwa indywidualne korzystają głównie z sieci telefonicznej Orange Polska S.A. oraz usług telefonii komórkowych wszystkich sieci. Nie cały obszar gminy objęty jest zasięgiem sieci komórkowych. Na terenie gminy nie ma ogólnodostępnych punktów dostępu do szerokopasmowego internetu. Teren Miasta i Gminy Działoszyce podlega obsłudze PGE Dystrybucja S.A. Oddział Skarżysko-Kamienna Rejon Energetyczny Busko-Zdrój. Na terenie gminy pracują stacje transformatorowe, zaś zasilanie w energię elektryczną odbywa się poprzez linię niskiego napięcia oraz linię średniego napięcia. Źródłami energii odnawialnej mającymi potencjał rozwojowy w gminie mogą być biomasa (rolnicza i leśna) oraz energia słoneczna (fotowoltaika i kolektory słoneczne).

Wg danych GUS na terenie Miasta i Gminy Działoszyce około 20,5 % łącznej ilości odpadów przemysłowych stanowią odpady pochodzące z rolnictwa oraz przetwórstwa żywności (wytłoki, odpady przetwórstwa produktów roślinnych), pozostałe to odpady pobudowlane i inne. Od 2012r. gospodarka odpadami komunalnymi oparta jest na selektywnej zbiórce odpadów, która ma zapewnić osiągnięcie wymaganych prawem unijnych odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu oraz ograniczyć ilość odpadów przekazywanych do składowania.

Bezrobocie

Wśród ważniejszych przyczyn bezrobocia na terenie Miasta i Gminy Działoszyce wymienić można:

- niekorzystne położenie gminy – oddalenie od większych aglomeracji miejskich, które stanowią większy rynek pracy (Kielce – około 75 km, Kraków – około 65 km)
- typowo rolniczy charakter gminy,
- mała ilość zakładów pracy na terenie Miasta i Gminy Działoszyce,
- niska zdolność rozwojowa istniejących w gminie zakładów pracy,
- niska zdolność członków społeczności lokalnej do tworzenia własnej działalności,

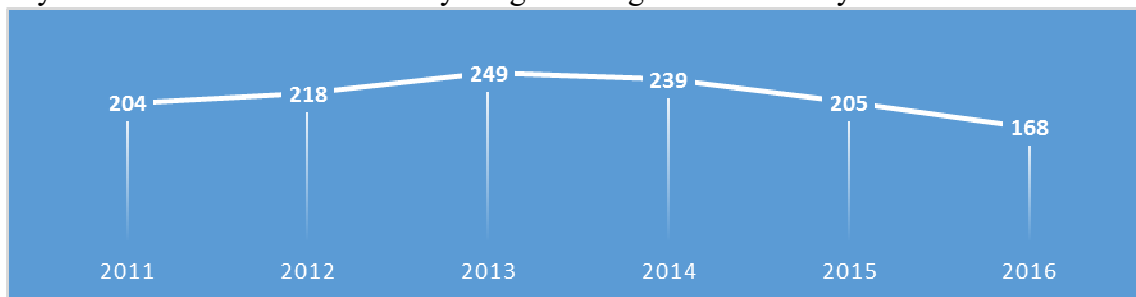
- słabe umiejętności przystosowania się społeczności lokalnej do zmian zachodzących na rynku pracy,
- dużą zależność rozwoju gminy od negatywnych czynników istniejących i oddziałujących w skali makro.

Tabela 4: Liczba osób bezrobotnych w latach 2013-2016

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	2016
Ogółem, w tym:	249	239	205	168
Kobiety	111	107	100	78
Mężczyźni	138	132	105	90

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL kwiecień 2018.

Wykres 2: Liczba osób bezrobotnych ogółem w gminie Działoszyce w latach 2011-2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/tablic>

Problemy społeczne

Coraz większym problemem społecznym dla wielu rodzin na terenie Gminy jest brak wystarczających środków do życia. Z pomocy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu ubóstwa korzysta najwięcej osób spośród wszystkich kategorii, w których udzielana jest pomoc społeczna mieszkańcom Gminy. Osoby dotknięte problemem ubóstwa stanowią 32,35% z wszystkich 408 osób korzystających z pomocy MGOPS w 2017 roku. Poza ubóstwem, które jest główną przyczyną przyznawania zasiłków przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, także ludzie niepełnosprawni, długotrwale lub ciężko chorzy oraz bezradni w sprawach opiekuńczo-wychowawczych stanowią dużą grupę potrzebujących wsparcia z zakresu pomocy społecznej.

Formy działalności kulturalnej

Na terenie Gminy Działoszyce prężnie działają niżej wymienione Koła Gospodyń Wiejskich:

Tabela 5: Wykaz KGW działających na terenie Gminy Działoszyce

L.p.	KGW
1.	KGW w Biedrzykowicach

2.	KGW w Chmielowie
3.	KGW w Dębianach
4.	Grupa Odnowy Wsi w Dzierążni
5.	KGW w Gaiku
6.	KGW w Jakubowicach
7.	KGW w Kujawkach
8.	KGW w Kwaszynie
9.	KGW w Niewiatrowicach
10.	KGW w Opatkowicach
11.	KGW w Sudole
12.	KGW w Świerczynie
13.	KGW w Sancygniowie
14.	KGW w Wola Knyszyńska
15.	KGW w Dębowcu
16.	KGW w Dziekanowicach
17.	KGW W Zagajach Dębiańskich
18.	KGW w Pierocicach

Źródło: KRS oraz dane z Urzędu Miasta i Gminy Działoszyce

Ponadto w Gminie działa **Klub Seniora „Jesienna Róża”**, który powstał w maju 2008 r. na bazie Koła Emerytów i Rencistów. Klub liczy 60 członków z terenu Miasta i Gminy Działoszyce, ale posiada również członków z innych gmin. Działalność Klubu polega na organizowaniu wspólnych wyjazdów i spotkań, czynnym udziale w uroczystościach, świętach państwowych i uroczystościach lokalnych, a także udzielaniu pomocy będącym w potrzebie. Klub współpracuje m.in. z Miejsko-Gminnym Centrum Kultury w Działoszycach.

Kapela „Działoszacy”

Kapela ludowa „Działoszacy” powstała w 1988 r. i działa przy Miejsko-Gminnym Centrum Kultury w Działoszycach.

Od chwili powstania kierownikiem kapeli jest Adam Kocerba grający na akordeonie oraz harmonii polskiej. Pozostali członkowie kapeli to: Marek Juzaszek grający na

skrzypcach, Piotr Wierzba grający na klawirze, Paweł Wierzba grający na trąbce, Andrzej Nowak grający na kontrabasie.

Od chwili powstania kapela prowadzi bardzo aktywną działalność artystyczną. Uświetnia swoimi występami imprezy i uroczystości okolicznościowe na terenie gminy, powiatu, województwa oraz kraju.

W miesiącu lipcu 2003 r. kapela nagrała audycję radiową, która została wyemitowana przez Rozgłośnie Polskiego Radia w Kielcach, propagując w ten sposób autentyczny folklor muzyczny Podkarpacia.

W styczniu 2005 r. kapela „Działoszyce” występowała w Warszawie podczas promocji Powiatu Pińczowskiego, zdobywając duże uznanie ze strony publiczności. Siedmiokrotnie reprezentowała Powiat Pińczowski na Dożynkach Wojewódzkich (Włoszczowa, Pińczów, Starachowice, Skalmierz, Pińczów, Busko Zdrój, Końskie). W grudniu 2008 r. Adam Kocerba oraz Stanisław Mucha brali udział w programie telewizyjnym „Przekładaniec Świętokrzyski” przedstawiając melodie ludowe z terenu Podkarpacia. W 2009 r. „Działoszyce” reprezentowali województwo świętokrzyskie na Międzynarodowych Targach Poznańskich – Polagra 2009, uświetniając swym występem prezentacje kulinarne z Gminy Działoszyce oraz innych miejscowości naszego województwa. W 2009 oraz w 2012 r. kapela nagrała kolejne audycje w Polskim Radiu Kielce, w których zaprezentowała oryginalne melodie ludowe z Podkarpacia.

Kapela szesnastokrotnie uczestniczyła w Międzynarodowych Buskich Spotkaniach z Folklorem zdobywając ośmiokrotnie Grand-Prix, prestiżową nagrodę im. Piotra Gana, fundowaną przez Polskie Radio Kielce (1991, 1994, 2003, 2009, 2011, 2013, 2015, 2017 r.) a dwukrotnie „Działoszyce” zdobyli w swojej kategorii I miejsce (1993, 2001 r.). W pozostałych latach kapela zajmowała także wysoko punktowane miejsca. W maju 2009 r. kapela brała udział w I Wojewódzkim Przeglądzie Kapel im. Kazika Krawczyka w Chrobrzu, gdzie zdobyła II miejsce. W 2010 r. w tym samym przeglądzie odbywającym się już w Niegosławicach kapela zdobyła Grand-Prix. Trzykrotnie w 2011, 2013 i 2015 r. kapela zajęła I miejsce podczas Międzykulturowego Festiwalu Zespołów Folklorystycznych „Zagłębie i Sąsiedzi” w Dąbrowie Górniczej, gdzie rywalizują kapele ludowe z kilku województw południowej Polski oraz I miejsce podczas Przeglądu Amatorskich Zespołów Muzycznych w Chlewicach w 2012 r., I miejsce w Przeglądzie Kapel i Solistów Instrumentalistów „Muzykanty” w Końskich, II miejsce podczas Ogólnopolskiego Festiwalu Kapel i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu Dolnym w 2015 r.

Za propagowanie muzyki ludowej regionu Ponidzia na forum gminy, powiatu, województwa, kraju, kapela ludowa „Działoszacy” otrzymała następujące nagrody i odznaczenia:

- 1) Świętokrzyska Nagroda Kultury od Marszałka Województwa Świętokrzyskiego pana Adama Jarubasa - październik 2009 r.
- 2) Nagroda Starosty Pińczowskiego pana Andrzeja Kozery - za zaangażowanie zespołu w propagowaniu twórczości artystycznej - luty 2000 r.
- 3) Medal pamiątkowy im. Adolfa Dygasińskiego za zasługi dla kultury i oświaty od Starosty Pińczowskiego pana Andrzeja Kozery - marzec 2007 r.
- 4) Nagroda Burmistrza Miasta i Gminy Działoszyce pana Zdzisława Leksa z okazji 20-lecia działalności artystycznej kapeli.
- 5) Nagroda Posła na Sejm RP pana Mirosława Pawłaka z okazji 25-lecia działalności artystycznej kapeli – czerwiec 2013 r.
- 6) Nagroda Starosty Pińczowskiego pana Jana Moskwy z okazji 25-lecia działalności artystycznej kapeli – czerwiec 2013 r.
- 7) Nagroda Burmistrza Miasta i Gminy Działoszyce pana Zdzisława Leksa z okazji 25-lecia działalności artystycznej kapeli – czerwiec 2013 r.

Kapela „Działoszacy” Adama Kocerby poprzez propagowanie muzyki ludowej w społeczeństwie spełnia szczytne zadanie ratowania jej od zapomnienia, a jest ona bardzo ważnym elementem naszego dziedzictwa kulturowego i naszym głównym zadaniem jest dołożenie wszelkich starań aby ją ocalić, by mogła świadczyć przyszłym pokoleniom o kulturze naszych przodków.

Orkiestra Dęta w Dzierążni powstała w 1924 r. staraniem ks. Romana Zelka, początkowo działała pod kierownictwem tamtejszego organisty, Romana Pachlewskiego. Początki były trudne, instrumenty kupowano za dobrowolne składki, nieraz nawet w naturze, np. zboże, a ks. Zelek sprowadzał instrumenty z Włoch i Czechosłowacji. Dużą pomoc stanowili trzej muzycy, którzy już w wojsku zetknęli się z orkiestrą. Pierwsze próby odbywały się na plebani z udziałem 20 osób. Kolejnymi kapelmistrzami byli S. Czechowicz, Stanisław Pachlewski i organista Władysław Marzec. Gdy nadeszła II wojna światowa, orkiestra zawiesiła działalność, ukrywając instrumenty w organach kościelnych. Po wojnie z dawnego składu pozostały trzy osoby, a po śmierci Stanisława Marca, orkiestra na pewien czas zawiesiła działalność.

W 1972 r. postanowiono podczas wiejskiego zebrania w Sudole reaktywować orkiestrę. Dokonać tego miał Mieczysław Klepka, który przyjmując to zadanie zaczął samodokształcanie, tworząc partytury na różne instrumenty. Ponadto w swoim domu uczył nowych członków orkiestry. Rozpoczęto zakup instrumentów w sklepach muzycznych Kielc i Krakowa, ale wciąż brakowało środków. Postanowiono więc sięgnąć po instrumenty sprzed wojny i po rozmowie z ks. Latałą udało się odzyskać część starych, w większości wymagających renowacji.

Początkowo reaktywowana orkiestra działała przy OSP w Sudole, ale tylko przez dwa lata, później przeniesiono ją do Dzierżni, gdzie w 1981 r. ówczesny dyrektor miejscowej szkoły podstawowej Józef Bałaga, przekazał pomieszczenie na próby.

Mieczysław Klepka zmarł w 1998 r. i wtedy po nim Orkiestrę przejął Edward Helak, który jako kapelmistrz z orkiestrą związany był blisko 20 lat. W okresie jego działalności orkiestra zaczęła odnosić znaczące sukcesy, uczestniczyć w przeglądach, konkursach i paradach. Zmienił się również repertuar. Edward Helak zadbał o to, aby orkiestra oprócz utworów patriotycznych, wojskowych i strażackich grała również repertuar popularny. Stąd nowe aranżacje znanych standardów muzycznych, m.in. z repertuaru The Beatles. Obecnie kapelmistrzem Orkiestry jest syn Edwarda Helaka – Robert.

Zespół Orkiestry liczy obecnie około 30 osób. Wśród muzykujących jest wielu uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i licealnych. Z powodzeniem uczestniczą w uroczystościach gminnych oraz konkursach i przeglądach. Corocznie można ich podziwiać podczas dożynek i parad orkiestr w Kielcach. Za wybitne osiągnięcia orkiestra otrzymała Order Błękitnej Nidy (2006) przyznany przez kapitułę Starostwa Powiatowego w Pińczowie. Orkiestra uczestniczy z powodzeniem w wojewódzkich przeglądach orkiestr dętych.

Zespół Śpiewaczy „Działoszanki” działa od 2006 r. – obecnie przy Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Działoszycach. Kierownikiem artystycznym, założycielem oraz opiekunem zespołu jest nauczyciel muzyki Adam Kocerba. Od początku istnienia zespół prowadzi aktywną działalność artystyczną na forum gminy, powiatu, województwa, kraju, uświetniając imprezy i uroczystości okolicznościowe oraz uczestnicząc w festiwalach, przeglądach i konkursach na szczeblu wojewódzkim, ogólnopolskim i międzynarodowym. Między innymi „Działoszanki” ośmiokrotnie reprezentowały powiat pińczowski na Dożynkach Wojewódzkich (Starachowice – 2006 r., Opatów – 2008 r., Jędrzejów – 2009 r., Skalmierz – 2011 r., Pińczów – 2012 r., Bogoria - 2013 r., Busko Zdrój – 2014 r., Masłów –

2017 r.), biorąc udział w częściach obrzędowych, a także w specjalnych koncertach organizowanych na okoliczność powyższych uroczystości.

Pięciokrotnie zespół uczestniczył także w Dożynkach Powiatowych (Działoszyce 2006r., Michałów – 2008 r., Kije – 2009 r., Złota - 2013 r., Działoszyce 2016 r.) Dwukrotnie w 2011 i 2012 r. uświetniał konferencje prasowe organizowane w Wojewódzkim Domu Kultury w Kielcach poświęcone organizacji dożynek wojewódzkich z udziałem władz województwa.

W grudniu 2008 r. zespół „Działoszanki” brał udział w programie telewizyjnym „Przekładaniec Świętokrzyski”, podczas którego zaprezentował autentyczne pieśni ludowe własnego regionu. Nagrania zespołu często goszczą na antenie Radia Kielce promując w ten sposób kulturę ludową naszego województwa na cały kraj.

W dniach od 27 – 30.11.2015 r. zespół przebywał w Ludwigsburgu na terenie Niemiec. Podczas tego pobytu dał sześć koncertów prezentując kolędy oraz polskie pieśni ludowe. Występy zespołu w Niemczech zostały bardzo gorąco przyjęte przez Polonię oraz zgromadzoną publiczność niemiecką. Świadczą o tym gromkie brawa, duża liczba indywidualnych podziękowań oraz łzy wzruszenia wśród polonijnej widowni.

Na przestrzeni dziesięciu lat działalności zespół ma na swym koncie wiele wysokich osiągnięć artystycznych na szczeblu międzynarodowym, ogólnopolskim oraz wojewódzkim, m.in.:

- II miejsce w kategorii dziecięcych zespołów śpiewaczych podczas Międzynarodowych Buskich Spotkań z Folklorem – maj 2008 r.
- II miejsce w kategorii zespołów śpiewaczych podczas Ogólnopolskiego Festiwalu Folklorystycznego „Bukowskie Prezentacje Folkloru Młodych” w Bukowsku woj. podkarpackie – lipiec 2009 r.
- I miejsce w kategorii zespołów śpiewaczych w Ogólnopolskim Festiwalu Folklorystycznym „Bukowskie Prezentacje Folkloru młodych” w Bukowsku woj. podkarpackie – lipiec 2010 r.
- III miejsce w kategorii młodzieżowych grup śpiewaczych w Ogólnopolskim Festiwalu Folklorystycznym „Sabałowe Bajania” w Bukowinie Tatrzańskiej – sierpień 2010 r.
- dziewięciokrotnie I miejsce na szczeblu wojewódzkim w kategorii zespołów śpiewaczych podczas Dziecięcej Estrady Folkloru w Kielcach (2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2015, 2016, 2017, 2018 r.)

- siedmiokrotnie I miejsce na szczeblu wojewódzkim w kategorii zespołów folklorystycznych podczas Chorągwianych Spotkań Artystycznych w Kielcach (2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2014 r.).
- ośmiokrotne reprezentowanie województwa świętokrzyskiego w koncercie „Gospodarze – Gościom” otwierającym Harcerski Festiwal Kultury Młodzieży Szkolnej w Kielcach (2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2013, 2014 r.).
- Brązowa Jodła podczas 40 Jubileuszowego Międzynarodowego Harcerskiego Festiwalu Kultury Młodzieży Szkolnej w Kielcach – lipiec 2013 r.
- Świętokrzyska Nagroda Artystyczna w plebiscycie Echa Dnia „Scyzoryki” w kategorii muzyka ludowa – maj 2014 r.
- Srebrna Jodła podczas 41 Międzynarodowego Harcerskiego Festiwalu Kultury Młodzieży Szkolnej w Kielcach – lipiec 2014 r.
- specjalne wyróżnienie od samorządu Województwa Świętokrzyskiego – w uznaniu działalności artystycznej służącej upowszechnianiu piękna folkloru Ziemi Świętokrzyskiej – październik 2014 r.
- I miejsce podczas Ogólnopolskich Konfrontacji Kapel i Zespołów Śpiewaczych w Dębicy – maj 2015 r.
- Brązowa Jodła podczas 42 Międzynarodowego Harcerskiego Festiwalu Kultury Młodzieży Szkolnej – lipiec 2015 r.
- I miejsce Martyny Miszczyk na szczeblu wojewódzkim w kategorii solistów śpiewaków podczas Dziecięcej Estrady Folkloru w Kielcach – marzec 2017 r.
- II miejsce Patrycji Łach na szczeblu wojewódzkim w kategorii solistów śpiewaków podczas Dziecięcej Estrady Folkloru w Kielcach – marzec 2018 r.

Repertuar zespołu „Działoszanki” stanowią pieśni ludowe z południowych terenów naszego województwa wykonywane *a cappella* oraz pieśni w opracowaniu artystycznym wykonywane przy akompaniamencie akordeonowym opiekuna zespołu. Wszystkie pieśni „Działoszanki” wykonują z zachowaniem starego i oryginalnego słownictwa mieszkańców wsi – gwary. Poprzez prowadzenie tego typu zespołu realizowane jest naczelne zadanie dla nas wszystkich, jakim jest ratowanie muzyki ludowej od zapomnienia. Muzyka jest bardzo ważnym elementem naszego dziedzictwa kulturowego i dlatego należy dołożyć wszelkich starań, aby dalej przetrwała i świadczyła przyszłym pokoleniom o kulturze naszych przodków oraz naszej tożsamości narodowej.

Szkolny zespół MAŻORETKI powstał w roku szkolnym 2012/2013. Opiekunem zespołu jest nauczyciel w Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Działoszykach – Jadwiga Mazur.

Na początku było w zespole 12 dziewcząt, obecnie jest zapisanych 25 uczennic szkoły podstawowej i klas gimnazjalnych.

Dziewczęta swoimi występami uświetniają uroczystości szkolne, gminne i powiatowe, a wspólnie z Orkiestrą Dętą z Dzierążni Mażoretki biorą udział w wojewódzkich przeglądach orkiestr dętych.

Zespół Taneczny REPLAY

Szkolny zespół taneczny REPLAY powstał w 2002r. przy ówczesnym Zespole Szkół w Działoszykach. Założycielem i choreografem zespołu jest również nauczyciel SP Działoszyce – Jadwiga Mazur. Zespół od momentu powstania swoimi występami uświetnia wszystkie uroczystości szkolne, gminne i powiatowe.

Zespół REPLAY z powodzeniem bierze udział w konkursach i festiwalach na szczeblu powiatowym i wojewódzkim zdobywając wyróżnienia i nagrody.

Negatywne zjawiska społeczne na terenie gminy

Podstawowa charakterystyka Gminy Działoszyce na tle województwa świętokrzyskiego pozwalająca ocenić jego potencjał społeczny i ekonomiczny przedstawia się następująco:

- gmina od kilku lat notuje ujemny przyrost naturalny (np. w 2015: -70 osób w stosunku do roku 2014);
- 31 dzieci urodziło się na terenie gminy Działoszyce w 2015r.
- gmina Działoszyce zajmuje 52 miejsce w województwie, jeśli chodzi o dochód własny gminy na 1 mieszkańca (3346 zł);
- na terenie gminy zarejestrowanych było w 2016 r. 261 podmiotów gospodarki narodowej,
- gmina zajmuje 82 miejsce w województwie, jeśli chodzi o liczbę podmiotów wpisanych do rejestru REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców.
- gmina zajmuje 3 miejsce w województwie pod względem zwodociągowania oraz 81 pod względem skanalizowania,
- na terenie gminy występuje wiele zjawisk negatywnych m.in. przestępczość, starzejące się społeczeństwo;
- gmina leży na terenie powiatu pińczowskiego, gdzie stopa bezrobocia pod koniec kwietnia 2017r. wynosiła 7,4% (co oznacza spadek o 1 % względem kwietnia 2016r. i o

1,8% względem kwietnia 2015r.) i jest niższa niż średnia dla województwa (9,9%) i kraju (7,7%).

- gmina ciekawa i atrakcyjna turystycznie (historia, archeologia, wątki żydowskie),
- gmina posiada niewykorzystany potencjał kulturowy i przyrodniczy;
- na terenie gminy brakuje oferty turystycznej.

4. Opis i diagnoza stanu istniejącego

W chwili obecnej gmina Działoszycy jest organem prowadzącym dla:

- 1) Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Działoszycach (przed reformą ustroju szkolnego – do 31.08.2017 r. był to Zespół Szkół w Działoszycach, w skład którego wchodziły Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Działoszycach i Gimnazjum w Działoszycach). W szkole tej funkcjonują jeszcze klasy gimnazjalne.
- 2) Szkoły Podstawowej w Dzierżni z oddziałem przedszkolnym,
- 3) Szkoły Podstawowej w Stępolicach z oddziałem przedszkolnym,
- 4) Przedszkola Samorządowego w Działoszycach.

Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Działoszycach

W roku 1860 z inicjatywy władz administracyjnych otwarto w Działoszycach szkołę koedukacyjną, której kierownikiem był nauczyciel Kowalski, zaś ona sama mieściła się w wynajętym lokalu. Fundusze na utrzymanie szkoły czerpano z budżetu miejskiego. Po roku 1863 językiem wykładowym był język rosyjski. Po reformie agrarnej szkoła otrzymała grunty, a następnie własny, specjalnie na ten cel wybudowany budynek szkoły, który stanął około 1897 roku.

W 1911 roku otwarto drugą żeńską szkołę. W 1914 r. na polecenie austriackich władz okupacyjnych wprowadzono do nauczania język niemiecki. Dopiero po przejęciu szkolnictwa przez władze polskie, wprowadzono język ojczysty. Rok 1922 - powstaje w Działoszycach pełna siedmioklasowa koedukacyjna publiczna szkoła powszechna. Sale lekcyjne wynajmowane są w budynkach prywatnych. W roku szkolnym 1924/25 r. do tutejszej szkoły przyłączono szkoły w Chmielowie i Dziekanowicach. Rada Miejska w 1928 r. uchwaliła budowę siedmioklasowej szkoły, która miała być żywym pomnikiem z okazji 10-lecia odzyskania niepodległości. W roku 1931/32 nastąpił podział dotychczasowej 27 oddziałowej szkoły, na dwie siedmioklasowe szkoły, męską i żeńską. W ten sposób rozpoczęła swój samodzielny byt siedmioklasowa Publiczna Szkoła Powszechna Żeńska w Działoszycach. Wszystkie izby lekcyjne mieściły się w domach prywatnych. Od 1 stycznia 1996 r. szkołę do prowadzenia przejmuje gmina. W roku 1999 w wyniku reformy utworzone zostaje Gimnazjum i Zespół Szkół w Działoszycach, do którego włączona zostaje również Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Działoszycach. Do Gimnazjum w Działoszycach uczęszczają uczniowie ze wszystkich miejscowości gminy Działoszycy, a ci uczniowie, których droga z domu do szkoły przekracza 4 km są dowożeni. Gimnazjum w Zespole Szkół

w Działoszycach funkcjonuje do 31 sierpnia 2017 r. W wyniku wprowadzanej reformy ustroju szkolnego, od 1 września 2017 r. istniejący Zespół Szkół w Działoszycach zostaje przekształcony w ośmioletnią Szkołę Podstawową im. Tadeusza Kościuszki w Działoszycach, w której prowadzone są jeszcze klasy gimnazjalne.

Szkoła Podstawowa w Stępolicach

Szkoła Podstawowa w Stępolicach została założona jeszcze przed II wojną światową. Mieściła się wówczas w starym, ciasnym budynku przypominającym dworek. Przez wiele lat kierowana była przez pana Henryka Zięcika. Pozostałością z tamtych czasów są dokumenty szkolne. Najstarszy dziennik Szkoły Powszechnej w Stępolicach zachował się z roku szkolnego 1922/23 - w tym roku była to szkoła 2-klasowa. W roku szkolnym 1923/24 szkoła była już szkołą 3-klasową. Pierwszy, znajdujący się w archiwum szkolnym, dokument podbity pieczęcią z widniejącym napisem Stępolice pochodzi z roku 1942. Jest to świadectwo ukończenia II półrocza roku szkolnego 1941/42, wystawione w języku polskim i niemieckim z datą 30 czerwca 1942 roku. Z tego roku zachowały się również dzienniki lekcyjne. Nowy budynek szkoły, który jest jej siedzibą po dzień dzisiejszy, został oddany do użytku w 1970 roku. Jest to typowa "tysiąclatka". Nazwę szkół „tysiąclecia” wiązano wówczas z obchodzonymi oficjalnie uroczystościami 1000-lecia Państwa Polskiego, przypadającymi na rok 1966. Budowniczym nowego budynku szkoły był ówczesny dyrektor szkoły pan Józef Zięcik, który kierował szkołą aż do 1985 roku, kiedy to przeszedł na emeryturę. W czasach funkcjonowania w Stępolicach gminy placówka działała jako Zbiorcza Szkoła Gminna, później jako ośmioklasowa szkoła podstawowa. Od 01.09.1999r.- w wyniku reformy – szkoła stała się placówką sześcioklasową z oddziałem przedszkolnym, a od 01.09.2017 r. – w wyniku kolejnej reformy – ponownie placówką ośmioletnią.

Zdjęcie 1 Szkoła Podstawowa w Stępcicach – fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

Szkoła Podstawowa w Dzierążni

Szkoła w Dzierążni została założona już w 1844 r. jako szkoła ludowa, która mieściła się w starej organistówce. W 1869 roku powstała tu już szkoła gminna i posiadała już własny budynek murowany. Językiem wykładowym jest język rosyjski (zabór rosyjski). Tragicznym rokiem dla szkoły był rok 1917, kiedy to budynek szkoły spłonął, a szkoła zostaje przeniesiona do budynku prywatnego. W 1918 rok szkoła przechodzi pod zarząd Inspektoratu Szkolnego w Pińczowie. W 1923 roku szkoła przekształca się w pięcioklasową. W 1924 rok szkoła liczy 417 dzieci – jest już szkołą siedmioklasową. Dzięki inicjatywie Ks. Proboszcza Romana Zelka, który był również senatorem ostatniej kadencji II Rzeczypospolitej, zostaje zatwierdzony plan budowy nowej szkoły i gromadzone są materiały na jej budowę. 20 października 1925 r. następuje poświęcenie kamienia węgielnego pod nową szkołę. Poświęcenia dokonał Ks. Bp Augustyn Łosiński. Przeniesienie szkoły do nowego budynku nastąpiło 3 stycznia 1930 roku. W styczniu 1947 roku uruchomiono w budynku szkolnym przedszkole dla dzieci. Dokończono budowę sal mieszczących się w suterrenach, gdzie umiejscowiono przedszkole, świetlicę, bibliotekę, szatnię i mieszkania dla obsługi szkoły. W 1948 rok szkoła w Dzierążni zostaje zreformowana na szkołę „jedenastolatkę”. W 1974 roku w szkole trwa budowa sali gimnastycznej w Dzierążni, zakładane jest centralne ogrzewanie. Później szkoła funkcjonuje jako ośmioklasowa. Od 01.09.1999r.- w wyniku reformy – szkoła stała się placówką sześcioklasową z oddziałem przedszkolnym, a od 01.09.2017 r. – w wyniku kolejnej reformy – ponownie placówką ośmioletnią.

Zdjęcie 2 Szkoła Podstawowa w Dzierążni – fot. GRACZKOWSKI DOTACJE Sp. z o.o.

4.1 Baza szkół i przedszkoli na terenie gminy Działoszyce

Tabela 6: Dane teleadresowe szkół na terenie Gminy Działoszyce

Lp.	Placówka	Adres siedziby oraz e-mail
1	Szkoła Podstawowa im. T. Kościuszki w Działoszycach	ul. Szkolna 5 ; 28-440 Działoszyce spgimdzialoszyce@wp.pl
2	Szkoła Podstawowa w Dzierążni	Dzierążnia 171, 28-440 Działoszyce Tel. 41 352 70 04 E-mail: spdzieraznia@neostrada.pl
3	Szkoła Podstawowa w Stępolicach	Stępocice 4, 28-440 Działoszyce Tel. 41 352 80 25 E-mail: szkolastepocice@o2.pl
8	Przedszkole Samorządowe w Działoszycach	ul. Krakowska 5, 28-440 Działoszyce Tel. 41 352 61 26 E-mail: przedszkole.dzialoszyce@wp.pl

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Działoszycach kwiecień 2018r.

4.2 Uczniowie

Poniższa tabelka przedstawia liczbę uczniów na terenie gminy Działoszyce w poszczególnych latach:

Tabela 7: Liczba uczniów na terenie gminy Działoszyce w poszczególnych latach szkolnych wg stanu w dniu 30 września danego roku szkolnego

Placówka	Liczba uczniów i dzieci w przedszkolach						
	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019 prognoza***
Szkoła Podstawowa w Działoszytach	152	143	138	147	133	148 z klasą VII	175 z klasą VII i VIII
Gimnazjum w Działoszytach*	156	144	137	135	126	85 bez klas I	40 bez klas I i II
Szkoła Podstawowa w Stępcicach z oddziałem przedszkolnym**	50 (14)	49 (18)	48 (2)2	50 (22)	43 (23)	46 (25) z klasą VII	53 (25) z klasą VII i VIII
Szkoła Podstawowa w Dzierżni z oddziałem przedszkolnym**	59 (19)	53 (16)	57 (15)	53 (16)	46 (19)	57 (17) z klasą VII	64 (23) z klasą VII i VIII
Przedszkole Samorządowe w Działoszytach	56	57	51	47	47	50	50

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy w Działoszytach

* od roku szkolnego 2017/2018 – klasy gimnazjum prowadzone w Szkole Podstawowej w Działoszytach

** w nawiasach podano dzieci w oddziałach przedszkolnych

*** na podstawie przygotowanych arkuszy organizacji szkół i przedszkola

W ostatnich latach możemy zaobserwować ciągłe wahania liczby uczniów uczęszczających do placówek szkolnych na terenie gminy, choć tendencja w większości przypadków jest spadkowa.

Wspieranie uczniów z trudnościami w nauce oraz uczniów zdolnych jest istotnym elementem kształcenia w szkołach z terenu gminy Działoszyce. Uczniowie z trudnościami edukacyjnymi z terenu gminy są wspierani m.in. poprzez pomoc psychologiczno-pedagogiczną polegającą m.in. na:

- diagnozowaniu środowiska ucznia,
- rozpoznawaniu potencjalnych możliwości psychofizycznych i edukacyjnych oraz indywidualnych potrzeb ucznia i umożliwieniu ich zaspokojenia,

- rozpoznawaniu trudności w nauce i niepowodzeń szkolnych.

Uczniowie zdolni z terenu gminy są wspierani na każdym etapie kształcenia m.in. poprzez:

- dostosowanie metody i formy pracy do potrzeb, predyspozycji i uzdolnień,
- motywację do udziału w olimpiadach, kursach, turniejach, warsztatach, obozach naukowych, projektach i programach przeznaczonych dla uczniów zdolnych, w tym stypendialnych i grantowych,
- wskazywanie kierunków rozwoju, współpracę z innymi podmiotami i osobami, m.in. z rodzicami i instytucjami.

Poniższe zestawienie przedstawia informacje nt. uczniów uzdolnionych uczęszczających do szkół na terenie Gminy Działoszyce.

Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Działoszycach z klasami gimnazjum

- I miejsce dla solistki (1 osoba) Szkolnego Zespołu Śpiewaczego „Działoszanki” w Dziecięcej Estradzie Folkloru - rok 2016/2017,
- Brązowa Jodła dla Szkolnego Zespołu Śpiewaczego „Działoszanki”;
- I miejsce dla Szkolnego Zespołu Śpiewaczego „Działoszanki Plus” w Dziecięcej Estradzie Folkloru - marzec 2017r.,
- I miejsce dla Szkolnego Zespołu Śpiewaczego „Działoszanki” w Dziecięcej Estradzie Folkloru - marzec 2016,
- I miejsce dla Szkolnego Zespołu Śpiewaczego „Działoszanki” w Dziecięcej Estradzie Folkloru - marzec 2015,
- I miejsce dla Szkolnego Zespołu Śpiewaczego „Działoszanki” w XVI Ogólnopolskich Konfrontacjach Kapel ludowych i Zespołów Śpiewaczych – maj 2015r.,
- Srebrna Jodła dla Szkolnego Zespołu Śpiewaczego „Działoszanki” – lipiec 2014,
- 1 osoba- Finalistka XIII Konkursu Języka Polskiego dla uczniów gimnazjum 2015/2016,
- 1 osoba -Finalistka XIV Konkursu Matematycznego dla uczniów gimnazjów 2016/2017,

Dożywianie uczniów

Państwowy program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” nakłada na gminę obowiązek dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym, zwłaszcza jeżeli chodzi o osoby z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich. W tych placówkach, w których funkcjonują stołówki, dzieci i uczniowie objęci są programem dożywiania. Znacząca liczba wydawanych posiłków jest opłacana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Działoszycach. W roku 2016/2017 z pomocy w zakresie dożywiania skorzystało **170 uczniów**. Względem roku szkolnego 2015/2016 nastąpił spadek liczby dzieci i młodzieży spożywających posiłek w szkole o 32 uczniów.

Tabela 8: Liczba uczniów dożywianych z terenu gminy Działoszycy w roku szkolnym 2015/2016, 2016/2017

Szkoła	Liczba uczniów i dzieci dożywianych w szkołach w r. szk. 2015/2016	Liczba uczniów i dzieci dożywianych w szkołach w r. szk. 2016/2017
Szkoła Podstawowa w Dzierążni	41	29
Szkoła Podstawowa w Stępolicach	33	26
Zespół Szkół w Działoszycach*	128	115
Razem	202	170

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Działoszycach

* od 01.09.2017 r. przekształcony w Szkołę Podstawową im. Tadeusza Kościuszki w Działoszycach

Dowożenie do miejsca nauki

Gmina – zgodnie z obowiązującymi przepisami – zapewnia uczniom bezpłatny dowóz do szkoły, jeżeli ich droga z domu do szkoły przekracza określone przepisami kilometry. Aby zapewnić uczniom prawidłowy i bezpieczny dowóz do szkół, Gmina Działoszycy świadczy dowóz własnym środkiem transportu oraz corocznie dokonuje wyłonienia przewoźnika na pozostałe trasy. W celu prawidłowej realizacji dowozu, mając na względzie bezpieczeństwo uczniów, w każdym pojeździe realizującym dowóz zatrudniony jest opiekun.

Tabela 9: Liczba uczniów i dzieci dowożonych do szkół w roku szkolnym 2016/2017

Lp.	Nazwa placówki oświatowej	Liczba uczniów
1.	Zespół Szkół w Działoszycach*	121
2.	Szkoła Podstawowa w Dzierążni	34
3.	Szkoła Podstawowa w Stępolicach	47
4.	Przedszkole Samorządowe w Działoszycach	22
Razem		224

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Jednostek w Działoszycach

* od 01.09.2017 r. przekształcony w Szkołę Podstawową im. Tadeusza Kościuszki w Działoszycach

Wnioski:

1. Od roku szkolnego 2012/2013 nieznacznie spada liczba uczniów w poszczególnych placówkach oświatowych.
2. Gmina systematycznie wspiera uczniów mających trudną sytuację materialną.
3. W roku szkolnym 2016/2017 w stosunku do roku szkolnego 2015/2016 zmalała liczba dzieci dożywianych na terenie Gminy o 32 dzieci.
4. We wszystkich szkołach na terenie gminy istnieje potrzeba wsparcia ucznia zdolnego poprzez dodatkowe zajęcia rozwijające, wyjazdy edukacyjne, warsztaty pozaszkolne (np. wyjazdowe).
5. We wszystkich placówkach istnieje potrzeba wsparcia ucznia z trudnościami w nauce, w tym ucznia z niepełnosprawnościami.

4.3 Baza lokalowa

Szkoły działające na terenie gminy Działoszyce funkcjonują w 3 budynkach, których stan należy określić jako dobry. Jest to rezultat stałych i znaczących nakładów finansowych czynionych od wielu lat na poprawę bazy lokalowej. W ostatnich latach dzięki unijnym funduszom dokonano remontów i modernizacji budynków oświatowych oraz realizowano szereg projektów, które wpłynęły na zwiększenie oraz unowocześnienie bazy dydaktycznej. Nadal jednak baza lokalowa oraz wyposażenie placówek wymaga znacznych nakładów. Szkoły dysponują budynkami o różnym wieku i wszystkie wymagają przeprowadzenia prac modernizacyjnych.

Charakterystyka bazy poszczególnych szkół

Stan bazy dydaktycznej szkół na terenie gminy należy określić jako dobry. Nie oznacza to jednak, że w najbliższych latach baza ta nie będzie rozbudowywana i doposażona. Aby uczniowie szkół oraz przedszkoli z terenu gminy mieli zapewniony równy start istnieje potrzeba ciągłego doposażenia oraz unowocześnienia bazy dydaktycznej. Poniżej przedstawiamy tabele przedstawiające szczegółowe dane na temat zaplecza jakim dysponują poszczególne placówki oraz potrzeby z jakimi się borykają.

Tabela 10: Stan bazy – Szkoła Podstawowa w Działoszycach

Liczba sal lekcyjnych	14 + 2 sale komputerowe
Wyposażenie sali komputerowej	1 sala komp. – 15 komputerów z 2005r. 2 sala komp. – 13 komputerów, tablica interaktywna, projektor, drukarka,
Wyposażenie sali gimnastycznej	Sprzęt sportowy, m.in. piłki, materace, stoły do tenisa (2 szt.), skrzynia, Atlas- (przyrząd do ćwiczeń), stepper, gryf, koźół gimnastyczny, koń gimnastyczny, ławeczki do ćwiczeń
Sala multimedialna	brak
Stołówka	Tak Wyposażenie m. in. wyparacz, patelnia, maszynka do mięsa, taboret elektryczny, płyta grillowa, naświetlacz do jaj. Kuchnia węglowa z lat 70 –tych.
Biblioteka	Tak
Sala gimnastyczna	tak

Boisko	tak

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Działoszytach

POTRZEBY NIEINWESTYCYJNE

W najbliższym czasie istnieje potrzeba doposażenia placówki m.in. 15 zestawów komputerowych do sali komputerowej, krzesła obrotowe komputerowe do sali komp. – 32 szt., tablica interaktywna, projektor, laptop do sali fizycz./chemicz, szafka na odczynniki chemiczne, dygestorium. Modernizacji wymaga instalacja centralnego ogrzewania, instalacja elektryczna, wymiana lub remont dachu, stropu, zmiana elewacji budynku, remont trzech łazienek uczniowskich, malowanie górnego korytarza i sal lekcyjnych, remont kuchni – wymiana kuchni węglowej.

Tabela 11: Stan bazy - Szkoła Podstawowa w Dzierążni

Liczba sal lekcyjnych	7 sal + 1 pracownia komputerowa
Wypożyczenie sali komputerowej	Sala komputerowa – 14 stanowisk uczniowskich, projektor , skaner, drukarka laserowa, laptop
Wypożyczenie sali gimnastycznej	Drabinki gimnastyczne, skrzynia gimnastyczna, odskocznia gimnastyczna, materac gimnastyczny, szarfy, skakanki, piłki
Sala multimedialna	Nie
Stołówka	Nie
Biblioteka	Tak
Sala gimnastyczna	Tak
Boisko	Tak , trawiaste do piłki ręcznej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Szkoły Podstawowej w Dzierążni

POTRZEBY NIEINWESTYCYJNE

W szkole wymagane jest przeprowadzenie modernizacji sali komputerowej. W placówce również należy doposażyć pracownie przyrodnicze oraz matematyczne w nowoczesne pomoce dydaktyczne, 2 tablice interaktywne, ławeczki gimnastyczne, nowe lektury i książki do biblioteki szkolnej, zakup mebli do sal dydaktycznych. Budynek wymaga kompleksowego remontu: wymiana elementów drewnianych konstrukcji dachu, wymiana okien na strychu oraz wymiana pokrycia dachu budynku głównego z dachówki na blachę; docieplenie stropu i wymiana pokrycia dachowego łącznika budynku głównego z salą gimnastyczną; wymiana instalacji elektrycznej i oświetlenia w budynku szkoły na energooszczędne; wymiana instalacji C.O. i kotła C.O., wymiana okien na sali gimnastycznej; cyklinowanie parkietów; wymiana drzwi zewnętrznych wejściowych do budynku; wymiana stolarki drzwiowej wewnątrz budynku.

Tabela 12: Stan bazy – Szkoła Podstawowa w Stępcicach

Liczba sal lekcyjnych	7 sal + 1 pracownia komputerowa
Wyposażenie sali komputerowej	Sala komputerowa – 10 stanowisk uczniowskich, projektor, skaner, drukarka laserowa, laptop (sprzęt z 2007r.)
Wyposażenie sali gimnastycznej	Zastępcza sala gimnastyczna, wyposażona w skrzynię gimnastyczną, odskocznę, materac gimnastyczny, szarfy, skakanki, piłki
Sala multimedialna	Nie
Stołówka	Tak
Biblioteka	Tak
Sala gimnastyczna	Tak
Boisko	Tak: asfaltowe uniwersalne + trawiaste do piłki ręcznej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Szkoły Podstawowej w Stępcicach

POTRZEBY NIEINWESTYCYJNE

Wśród najważniejszych potrzeb Szkoły należy wymienić: 10 nowych zestawów komputerowych dla uczniów do sali informatycznej oraz mobilny komputer dla nauczyciela plus monitor dotykowy, aby sala mogła spełniać wymogi pracowni językowej; pomoce dydaktyczne do nauki chemii, fizyki, biologii i geografii, w tym dygestorium i stoliki uczniowskie, sprzęt laboratoryjny i odczynniki oraz szafę na odczynniki chemiczne; tablicę interaktywną do pracowni przyrodniczej (biologia, geografia, przyroda) pozwalającej na wizualizację procesu dydaktycznego oraz sprzęt pozwalający na pracę z uczniem w trakcie

zajęć terenowych – stacja meteorologiczna oraz aparat fotograficzny do dokumentacji prowadzonych zajęć; materace, piłki lekarskie, ławeczki gimnastyczne, budowa skoczni lekkoatletycznej oraz siłowni plenerowej w obrębie przyszkolnych terenów rekreacyjno-sportowych; zakup nowych pozycji książkowych (w tym literatury dla młodzieży i beletrystyki dziecięcej) oraz lektur do biblioteki szkolnej (w tym audiobooków), a także zakup 3 zestawów komputerowych (komp. stacjonarne na wyposażenie biblioteki); zakup strojów dla działającego przy szkole zespołu tanecznego.

Budynek Szkoły Podstawowej w Stępicach wymaga ocieplenia powierzchni stropodachu i elewacji oraz wymiany instalacji elektrycznej i oświetlenia w budynku szkoły na energooszczędne; wymiany instalacji i kotła c.o. z możliwością alternatywnego pozyskiwania ciepła z odnawialnych źródeł energii – urządzenia solarne podgrzewające wodę na użytek szkoły. W najbliższym czasie konieczna będzie także modernizacja sieci kanalizacyjnej szkoły – montaż szamba ekologicznego.

PROJEKTY REALIZOWANE W OBSZARZE EDUKACJI

Tabela 13: Wykaz projektów realizowanych na terenie gminy Działoszyce głównie z obszaru edukacji

L.p.	Beneficjent/ Nazwa projektu	Okres realizacji	Wartość projektów	Najważniejsze osiągnięte rezultaty
1.	Gmina/ Rządowy program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania technologii informacyjno – komunikacyjnych „Aktywna tablica”	01.2017-06.2018	56700 zł (po 18900 zł na każdą szkołę)	Wyposażenie pracowni dydaktycznej interaktywny zestaw multimedialny, zmiana sposobu nauczania i uczenia się
2.	Gmina/Gabinety Profilaktyki zdrowotnej	01.2017-06.2018	20114,43 zł (po 6704,81zł na szkołę)	Utworzenie i wyposażenie w sprzęt medyczny gabinetu profilaktyki zdrowotnej. Poprawa jakości i dostępności uczniów do świadczeń opieki zdrowotnej.
3.	Rządowego programu - „Książki naszych marzeń”	10.2015-06.2016	4125 zł (po 1250 zł na każdą szkołę na wsi oraz 1625 zł dla szkoły w mieście)	Promocja czytelnictwa, wzrost czytelnictwa w szkole

4.	Gmina/Modernizacja oddziałów przedszkolnych w Gminie Działoszycy	01.11.2014-30.06.2015	173643,15 zł (dla 2 szkół na wsiach, w tym SP Dzierążnia – 86824,14 zł, SP Stępcice – 86819,01 zł)	Upowszechnienie edukacji przedszkolnej wśród dzieci w wieku 3-5 lat
5.	Szkoła podstawowa/Świątokrzyski Program Wspierania Rozwoju Edukacji 2010	2010 r.	15790 zł (dla szkoły w mieście)	Wypożyczenie pracowni dydaktycznej w interaktywny zestaw multimedialny
6.	Szkoła podstawowa/Świątokrzyski Program Wspierania Rozwoju Edukacji na obszarach wiejskich 2009	2009-2010	22000 zł (dla jednej ze szkół na wsi)	Wypożyczenia pracowni szkolnych w nowoczesne pomoce dydaktyczne
7.	Szkoła podstawowa/Rządowy Program wspierania organów prowadzących 2009-2014 w celu zabezpieczenia bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w klasach I - III szkół podstawowych i ogólnokształcących szkół muzycznych I stopnia „Radosna szkoła „	2009 r.	24000 zł (po 6000 zł na każdą szkołę na wsi oraz 12000 zł dla szkoły w mieście)	Zakup pomocy dydaktycznych i zabawek do miejsc zabaw
8.	Szkoła podstawowa/Internetowe Centrum Informacji Multimedialnej	2007-2008	16 282,02 zł – szkoła w Dzierążni 16100,00 zł – szkoła w Działoszycach	Wypożyczenie biblioteki w sprzęt komputerowy
9.	Szkoła podstawowa/Pracownie komputerowe dla szkół	2005	33680,01 zł – szkoła w Działoszycach	Wypożyczenie pracowni informatycznej w komputery
10.	Szkoła podstawowa/Pracownie komputerowe dla szkół	2007	83594,88 zł (po 41797,44 zł na każdą szkołę na wsi)	Wypożyczenie pracowni informatycznej w komputery

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Działoszycach

Wnioski:

1. Gmina systematycznie przeprowadzała w placówkach bieżące remonty zapewniając w ten sposób podstawowe warunki do ich funkcjonowania.
2. Sprzęt komputerowy oraz multimedialny znajdujący się w wielu placówkach jest stary i należy go niezwłocznie wymienić.
3. Wszystkie szkoły należy doposażyć w pomoce dydaktyczne (m.in. do matematyki, przyrody, chemii, fizyki).
4. Sprzęt sportowy w szkołach na terenie gminy jest wyeksploatowany i należy go wymienić.
5. W placówkach gdzie mieszczą się biblioteki należy je doposażyć.
6. Ze względu na niezadawalający stan techniczny komputerów oraz sprzętu multimedialnego technologia TIK do nauczania w szkołach wykorzystywana jest w ograniczonym zakresie.

4.4 Efektywność nauczania

Jednym ze wskaźników efektywności nauczania są wyniki sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych. W tabelach poniżej zamieszczone są średnie wyniki uzyskiwane przez uczniów. Od kwietnia 2002 r. do kwietnia 2016 r. przeprowadzany był corocznie powszechny sprawdzian dla uczniów kończących szóstą klasę szkoły podstawowej. Wyniki sprawdzianu pozwalały na pełniejsze diagnozowanie osiągnięć uczniów.

Tabela 14: Wyniki szkół podstawowych ze sprawdzianu przeprowadzonego w roku szkolnym 2015/2016

Szkoła	Część I		Język polski	Matematyka	Język angielski	
	Liczba zdających	Wynik %	Wynik %	Wynik %	Liczba zdających	Wynik %
Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Działoszytach	23	53,4	67,8	38,9	23	63,4
Szkoła Podstawowa w Dzierążni	7	70,7	81,4	60,0	7	61,1
Szkoła Podstawowa w Stępolicach	10	46,0	57,5	34,5	10	50,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi

Najniższe wyniki z sprawdzianów klas 6 uzyskali uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Stępcicach. Ta szkoła wymaga szczególnego wsparcia. W celu podniesienia wyników nauczania i jakości pracy szkoły muszą wprowadzić program naprawczy. Najlepsze wyniki na tle gminy Działoszycy osiągnęła Szkoła Podstawowa w Dzierążni.

Poniżej przedstawione zostały wyniki z egzaminów z Gimnazjum w Działoszycach. Egzamin gimnazjalny będzie jeszcze przeprowadzany w roku 2017/2018 oraz 2018/2019, do czasu wygaszenia nauki w klasach gimnazjalnych.

Tabela 15: Wyniki z egzaminu przeprowadzonego w roku szkolnym 2016/2017 w Gimnazjum w Działoszycach

Szkoła	Adres	Przedmiot	W szkole		Gminie	Powiecie	Województwie	Kraju
			Liczba zdających	Wyniki egzaminów w % punktów				
Gimnazjum w Działoszycach	ul. Szkolna 5	Język polski	39	65	65	68	69	69
		Historia i WOS	39	51	51	59	58	59
		Matematyka	39	41	41	47	45	47
		Przedmioty przyrodnicze	39	47	47	53	52	52
		Język angielski PP	28	55	55	66	66	67
		Język angielski PR	28	37	37	47	46	49
		Język niemiecki PP	11	35	35	42	54	54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi

Dane przedstawione powyżej wskazują, iż niestety w żadnym z przedmiotów nie udało się Gimnazjum osiągnąć lepszego wyniku niż w powiecie, województwie czy kraju.

Wnioski:

1. W placówkach na terenie gminy organizowanych jest szereg zajęć dodatkowych skierowanych zarówno do ucznia zdolnego jak i ucznia z problemami w nauce.
2. Uczniowie na wszystkich szczeblach edukacji gorzej radzą sobie z przedmiotami ścisłymi (matematyka, przyroda).

3. Istnieje potrzeba organizacji dodatkowych zajęć wyrównawczych dla uczniów słabszych.
4. Istnieje potrzeba organizacji zajęć rozwijających dla uczniów zdolnych.
5. Istnieje potrzeba szerszego wdrożenia technologii TIK do procesu nauczania.

4.5 Analiza demograficzna

Wskaźnik obciążenia demograficznego.

Analiza wskaźnika obciążenia demograficznego, tj. liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (powyżej 59/64 roku życia) na 100 osób w wieku produkcyjnym, potwierdza tendencję stałego wzrostu ludności w wieku emerytalnym. Poniżej przedstawiono tabelę obrazującą zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2013-2016.

Tabela 16: Zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2013-2016

GMINA DZIAŁOSZYCE	2013	2014	2015	2016
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	47,70	48,37	57,94	59,16
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	89,30	93,80	82,32	86,29
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	22,5	23,41	26,16	27,40

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Na koniec 2016 r. wskaźnik obciążenia demograficznego osiągnął wartość **27,40** i był niższy w porównaniu ze wskaźnikiem dla województwa, który wynosił 32,60; oraz dla Polski – 30,20. Świadczy to o tym, że społeczeństwo Gminy Działoszyce starzeje się nieco wolniej. Pod względem zaludnienia gmina należy do mało zaludnionych regionów województwa ze wskaźnikiem 80 osób/ km².

Tabela 17: Liczba dzieci urodzonych w poszczególnych latach w podziale na obwody szkolne

	Miejscowość	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
SP Działoszyce	Działoszyce	22	20	20	15	17	24	21
SP Stępocice	Stępocice	9	13	19	11	10	11	13
SP Dzierążnia	Dzierążnia	12	7	12	6	8	5	9
RAZEM		43	40	51	32	35	40	43

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Działoszytach

Wnioski:

1. Przyrost naturalny jest ujemny.
2. Na podstawie wskaźnika demograficznego widzimy że społeczeństwo gminy starzeje się, gdyż wskaźnik z roku na rok jest coraz wyższy.

4.6 Finansowanie oświaty

Edukacja stanowi najistotniejszą pozycję wydatków Gminy Działoszyce. W ostatnich latach następował stały wzrost nakładów na zadania związane z kształceniem i wychowaniem uczniów. Subwencja kształtowała się w 2016 roku na poziomie 3.249.000 zł. W 2016 r. wydatki bieżące na edukację wynosiły 4.683.506 zł. Oznacza to iż gmina Działoszyce w 2016 roku musiała pokryć z środków własnych pozostałe koszty związane z funkcjonowaniem oświaty na terenie gminy.

Wnioski:

1. Corocznie rosną wydatki związane z utrzymaniem placówek oświatowych na terenie gminy Działoszyce.
2. Subwencja oświatowa przekazywana do gminy nie pokrywa w pełni potrzeb.
3. Gmina w roku 2016 przeznaczyła kwotę 4.683.506 zł na oświatę z budżetu.
4. Na wynagrodzenia i pochodne kadry pedagogicznej corocznie przeznaczana jest kwota ponad 3,5 mln zł.

4.7 Podsumowanie diagnozy

Na przełomie lat 2013-2017 można zaobserwować nieznaczne wahania liczby dzieci i młodzieży szkolnej (jednak ze stałą nieznaczną tendencją spadkową). Analiza danych demograficznych jednoznacznie wskazuje, iż społeczeństwo Gminy Działoszyce starzeje się.

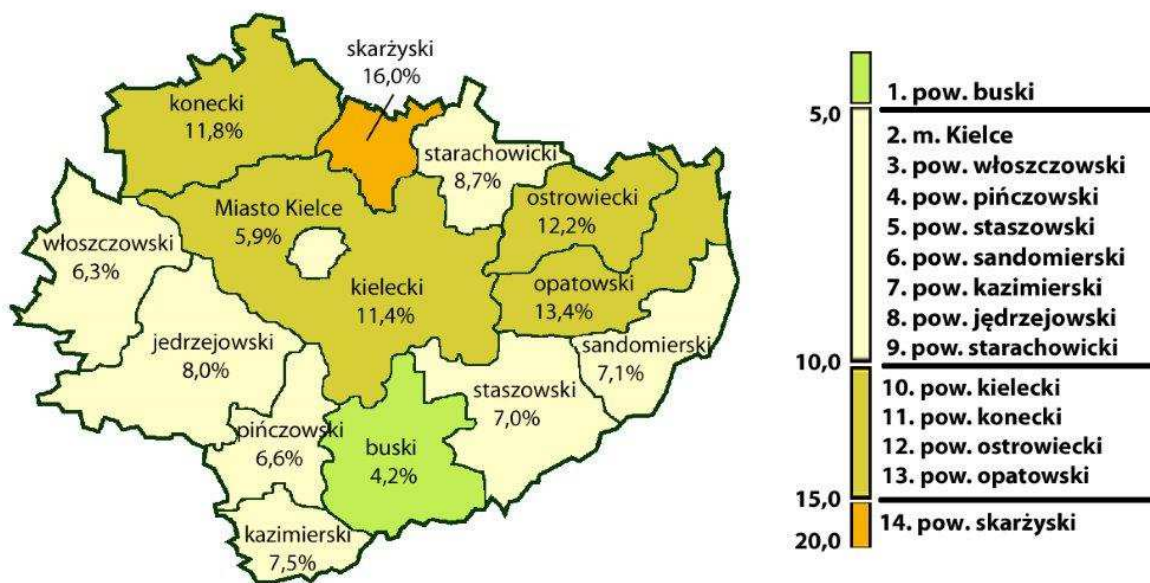
Na chwilę obecną istnieje potrzeba poszerzenia bazy lokalowej przedszkoli i żłobków. Należy również doposażyć placówki w nowoczesny sprzęt dydaktyczny oraz przeprowadzić niezbędne prace remontowo – modernizacyjne. Na obszarze gminy funkcjonuje kilkanaście organizacji społecznych, które mogłyby zaangażować się w rozwój procesu edukacji zarówno dzieci, młodzieży jak i osób dorosłych. Coraz większym problemem dla samorządu staje się finansowanie oświaty. Wszystkie budynki oświatowe na terenie Gminy wymagają przeprowadzenia prac modernizacyjnych (w mniejszym lub większym zakresie) oraz doposażenia w sprzęt komputerowy oraz pomoce dydaktyczne. Gmina corocznie z środków własnych współfinansuje placówki.

5. Potrzeby lokalnego rynku pracy i oczekiwań pracodawców

Gmina Działoszyce leży na terenie powiatu pińczowskiego, gdzie stopa bezrobocia pod koniec kwietnia 2018r. wynosiła 6,6 % i jest niższa niż średnia dla województwa (8,7%) i kraju (6,3%).

STAN W DNIU 30 KWIETNIA 2018 R.

WOJEWÓDZTWO - 8,7%
KRAJ - 6,3%

W kontekście analizy obecnej sytuacji na rynku pracy i bezrobocia na terenie gminy i powiatu należy zwrócić uwagę, aby szkoły próbowały podążać za oczekiwaniami rynku pracy i pracodawców np. organizując dla dzieci klas starszych doradztwo zawodowe czy też organizację spotkań z przedsiębiorcami (w formie pogadanek) odnośnie tendencji na rynku pracy i jego potrzeb w kontekście najbliższych lat. Choć warto od razu zaznaczyć, że w tym zakresie rola szkół podstawowych jest niewielka w porównaniu z rolą szkół średnich/zawodowych.

6. Analiza SWOT

Po zakończeniu fazy diagnostycznej uporządkowano dotychczas zebrane informacje, a następnie wyselekcjonowano i ustalono obszary najistotniejsze dla rozwoju szkolnictwa na terenie Gminy Działoszyce. Do uporządkowania wiedzy wynikającej z diagnozy oraz utworzenia logicznej podstawy do sformułowania celów strategicznych, zastosowano narzędzie analizy SWOT.

Zgodnie z przyjętą literaturową definicją macierzy SWOT mocne i słabe strony rozumiemy, jako pozytywne i negatywne wewnętrzne czynniki rozwojowe, natomiast szanse i zagrożenia, jako pozytywne i negatywne zewnętrzne czynniki rozwojowe. Nazwa SWOT pochodzi od pierwszych liter angielskich słów:

- strengths – **silne strony** – w postaci przewagi zjawisk i procesów pozytywnych dla rozwoju edukacji na terenie Gminy Działoszyce, które powinny być kontynuowane i wzmacniane,
- weaknesses - **słabe strony** – w postaci procesów i barier, wad, ograniczających możliwości rozwojowe, które powinny być zmniejszone bądź niwelowane,
- opportunities - **szanse/możliwości** – w postaci czynników obiektywnych, zewnętrznych, na które nie ma bezpośredniego wpływu sprawczego oraz wyjątkowej sytuacji jaką daje możliwość wykorzystania znacznych środków pomocowych UE,
- threats – **zagrożenia** – wynikające przede wszystkim z czynników zewnętrznych stwarzających niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnie.

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów edukacji na terenie Gminy Działoszyce.

Tabela 18: Analiza SWOT

DEMOGRAFIA	
Mocne Strony	Słabe strony
1. Wysoki wskaźnik liczby ludności w wieku produkcyjnym	1. Zmniejszająca się liczba mieszkańców gminy. 2. Ujemny przyrost naturalny 3. Zmniejszająca się liczba dzieci w wieku przedszkolnym w perspektywie ostatnich kilku lat.
Szanse	Zagrożenia
1. Programy rządowe wspierające rodzinę (RODZINA 500 +)	1. Niekorzystna prognoza demograficzna Gminy Działoszyce – spadek wskaźnika urodzeń. 2. Starzejące się społeczeństwo.
OFERTA DYDAKTYCZNA	
Mocne Strony	Słabe strony
1. Szeroka oferta zajęć pozalekcyjnych	1. Różnice w ofercie edukacyjnej

pozaszkolnych i kół zainteresowań 2. Organizacja różnorodnych imprez w placówkach szkolnych. 3. Wysokie osiągnięcia uczniów w konkursach i zawodach sportowych na szczeblu powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim (zwłaszcza w obszarze kultury) 4. Organizacja zajęć pozaszkolnych przez instytucje kulturalne	w poszczególnych szkołach. 2. Niezadowalająca jakość części oferty edukacyjnej. 3. Niepełne wykorzystanie możliwości współpracy szkół z instytucjami i organizacjami zlokalizowanymi w Gminie (np. stowarzyszeń).
Szanse	Zagrożenia
1. Realizacja programów wspierających działalność innowacyjną szkół. 2. Szerokie wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w nauczaniu. 3. Lepsze wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych. 4. Aplikowanie o środki RPO WŚ 2014-2020.	1. Zjawisko cyber wykluczenia oraz powiększająca się luka pomiędzy rozwojem technologicznym, a wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych w oświacie. 2. Słaba obecność w ogólnoeuropejskich programach edukacyjnych.
BAZA DYDAKTYCZNA	
Mocne Strony	Słabe strony
1. Dostępność nowoczesnych obiektów sportowych w większości szkół na terenie gminy. 2. Dobrze zorganizowana pomoc socjalna. 3. Dobrze zorganizowany dojazd uczniów do szkół.	1. Przestarzały i wyeksploatowany sprzęt komputerowy i multimedialny. 2. Niezadawalający stan techniczny części obiektów szkolnych (np. potrzeba przeprowadzenia prac termomodernizacyjnych, remontu dachu w SP w Dzierążni). 3. Niezadawalający stan części pomocy dydaktycznych. 4. Niewystarczające wyposażenie pracowni przyrodniczych, matematycznych, komputerowych i chemicznych. 5. Niewystarczająca baza lokalowa przedszkoli .
Szanse	Zagrożenia
1. Zmniejszenie obciążenia bazy edukacyjnej dzięki możliwości realizacji części procesu nauczania on-line. 2. Pełne wykonanie procesu termomodernizacji budynków szkolnych oraz zastosowanie OZE do produkcji energii elektrycznej. 3. Pozyskanie środków zewnętrznych na doposażenie placówek w pomoce dydaktyczne.	1. Brak środków na odnowienie sprzętu oraz modernizację budynków. 2. Zawile procedury pozyskiwania funduszy zewnętrznych.
KADRA OŚWIATY	
Mocne Strony	Słabe strony
1. Wysoki poziom kwalifikacji nauczycieli (w zdecydowanej większości nauczyciele mianowani i dyplomowani). 2. Rozbudowane możliwości doskonalenia zawodowego kadry oświatowej poprzez udział szkół w projektach we współpracy z innymi instytucjami np. Kuratorium Oświaty. 3. Duża liczba aktywnych nauczycieli mocno	1. System motywacyjny dla nauczycieli wymaga zmian. 2. Niewystarczająca znajomość języków obcych oraz technologii TIK utrudnia dotarcie do uczniów w dzisiejszych czasach. 3. Ograniczony napływ młodej kadry nauczycielskiej.

zaangażowanych w proces dydaktyczny 4. Dobra współpraca placówek oświatowych z samorządem.	
Szanse	Zagrożenia
1. Dopływ wysoko wykwalifikowanych kadr z innych sektorów – akademickiego, społecznego, biznesowego. 2. Współpraca nauczycieli z gminy Działoszyce z nauczycielami z innych regionów, w tym także na poziomie UE np. poprzez program ERASMUS+.	1. Starzenie się kadry nauczycielskiej. 2. Wypalenie zawodowe jako ryzyko dla nauczycieli z dużym stażem pracy.
FINANSOWANIE OŚWIATY	
Mocne Strony	Słabe strony
1. Wysoki priorytet edukacji w polityce finansowej Gminy Działoszyce. 2. Szerokie wykorzystanie środków Unii Europejskiej na termomodernizację, rewitalizację gminy, w tym objęcie projektami obiektów edukacyjnych. 3. Duża ilość nakładów inwestycyjnych skierowana na rozwój bazy oświatowej.	1. Niedostateczne dofinansowanie oświaty przez budżet państwa - subwencja oświatowa nadal nie pokrywa kosztów organizacji oświaty w gminie. 2. Zwiększająca się ilość środków przekazywanych na finansowanie oświaty pochodząca ze środków własnych samorządu.
Szanse	Zagrożenia
1. Pozyskiwanie środków z nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej dla realizacji celów oświatowych. 2. Pozyskiwanie środków sektora biznesowego na rozwój edukacji.	1. Zmiany w prawie oświatowym, które mogą mieć wpływ na realizację niektórych zadań edukacyjnych np. zwiększenie współpracy przedsiębiorców ze szkołami. 2. Zawile procedury aplikowania o środki zewnętrzne

7. Definicja potrzeb w zakresie kierunków rozwoju szkół

Oferta dydaktyczna

W otaczającym nas świecie szczególnego znaczenia nabiera konieczność stosowania metod i technik dydaktycznych ukierunkowanych na kształcenie u uczniów umiejętności praktycznych oraz skutecznego i samodzielnego rozwiązywania postawionych przed nimi problemów. Nowoczesna edukacja powinna opierać się na czterech filarach nauczania i wychowania:

- uczyć się, aby wiedzieć (wiedza),
- uczyć się, aby działać (umiejętności),
- uczyć się, aby być (system wartości i postaw),
- uczyć się, aby żyć wspólnie z innymi.

W szkołach na terenie Gminy Działoszyce istnieje potrzeba zmodyfikowania oraz rozszerzenia oferty dydaktycznej, która będzie dostosowana zarówno do potrzeb uczniów, rodziców oraz współczesnego świata. W placówkach należy wprowadzić nowoczesne formy nauczania m.in. e-learning oraz zwiększyć wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w procesie nauczania. Należy przygotować spójny i bogaty program nauczania, który będzie wykorzystywał komputery (i inne urządzenia, takie jak tablice interaktywne, odtwarzacze mp3, kamery cyfrowe, tablety itp.) jako narzędzia pracy nauczyciela z uczniem. Korzyści stosowania TIK w edukacji są ogromne zarówno dla uczniów jak i nauczycieli. Ważne jest również, aby w jeszcze większym stopniu niż do tej pory wspierać osoby zdolne oraz dostosowywać program nauczania do osób mających trudności w nauce (praca z uczniami słabszymi). Ogólnie dostępne dane pokazują, iż uczniowie gorzej radzą sobie z przedmiotami ścisłymi oraz językami obcymi dlatego też należy położyć szczególny nacisk właśnie na ten obszar. Dodatkowo w zbyt małym stopniu szkoły przygotowują do „uczenia się przez całe życie” (jedno z głównych haseł Komisji Europejskiej) oraz w niskim stopniu przygotowują ucznia do współdziałania i pracy zespołowej. Na terenie gminy należy również wzmocnić współpracę placówek oświatowych z instytucjami kultury, sportu, zdrowia, pomocy społecznej oraz organizacjami pozarządowymi co wpłynie pozytywnie na rozszerzenie oferty dydaktycznej. Uczniom należy również w większym stopniu zapewnić dostęp do edukacji/kultury poza murami szkół. W tym celu należy wspierać działalność Centrum Kultury, Biblioteki, oraz innych instytucji, które kierują swoje działania do dzieci i młodzieży z terenu gminy.

Baza dydaktyczna

Aby udoskonalać standardy nauczania, umożliwiające lepsze przygotowanie do dalszej edukacji oraz funkcjonowania w społeczeństwie niezbędna jest modernizacja oraz częściowa wymiana dotychczasowej bazy dydaktycznej. Część placówek na terenie gminy Działoszyce wymaga termomodernizacji. We wszystkich obiektach należy przeprowadzić drobne prace remontowo – modernizacyjne. Stan budynków oświatowych należy określić jako dobry. Baza lokalowa przedszkolna na terenie gminy jest niewystarczająca – należy ją zwiększyć i dostosować do większych wymogów stawianych dziś przed przedszkolami. Przy Szkole Podstawowej w Dzierążni należy wybudować wielofunkcyjne boisko sportowe oraz zmodernizować obiekt m.in. w zakresie wymiany dachu. Pomoce dydaktyczne natomiast należy wymienić (głównie pomoce do zajęć sportowych, zajęć z matematyki, przyrody, języków obcych). Szczególnie ważny jest zakup wyposażenia dydaktycznego celem stworzenia nowoczesnych pracowni komputerowych (multimedialnych) oraz pracowni przyrodniczych, matematycznych, chemicznych (w związku z powrotem do 8-klasowego systemu edukacji). Zakup sprzętu komputerowego oraz multimedialnego pozwoli na wprowadzenie do oferty dydaktycznej nowych form nauczania, wpłynie również na zwiększenie zastosowania TIK. Należy również zakupić:

- pomoce dydaktyczne do prowadzenia zajęć dla dzieci ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu w tym zagrożonych ryzykiem dysleksji,
- pomoce dydaktyczne do prowadzenia zajęć dla dzieci z trudnościami w zdobywaniu umiejętności matematycznych,
- pomoce dydaktyczne do prowadzenia zajęć dla dzieci z wadami postawy – gimnastyka korekcyjna,
- pomoce dydaktyczne do prowadzenia zajęć dla dzieci rozwijających uzdolnienia ze szczególnym uwzględnieniem nauk matematyczno-przyrodniczych,
- pomoce dydaktyczne do prowadzenia zajęć dla dzieci szczególnie uzdolnionych artystycznie.

Kadra oświaty

Nauczyciele pracujący w szkołach na terenie gminy Działoszyce posiadają wysokie kwalifikacje zawodowe i umiejętności, jednak dynamicznie zmieniająca się rzeczywistość wymusza na nauczycielach ciągłe podnoszenie kwalifikacji. Główną potrzebą jaką zdefiniowano podczas opracowywania niniejszego dokumentu jest konieczność podniesienia

wiedzy i umiejętności w wykorzystywaniu i zastosowaniu TIK w procesie nauczania. Dodatkowo należy rozszerzyć współpracę nauczycieli z rodzicami przede wszystkim uczniów z trudnościami wychowawczymi. Rodzice również powinni czynnie uczestniczyć w procesie kształcenia młodego człowieka.

Główne problemy szkół z terenu gminy Działoszyce

- małe wykorzystanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w procesie nauczania,
- niewystarczająca oferta dydaktyczna dla osób zdolnych oraz osób z trudnościami w nauce,
- niewystarczające zaangażowanie instytucji zewnętrznych (np. organizacji pozarządowych) w procesie szkolenia pozaformalnego,
- niewystarczająca baza lokalowa przedszkoli (konieczność przeniesienia przedszkola do obiektu SP w Działoszycach),
- niewystarczająca baza sportowa (potrzeba budowy boiska wielofunkcyjnego przy SP w Dzierążni),
- niezadawalający stan techniczny budynków szkół, przedszkoli (potrzeba termomodernizacji),
- niezadawalająca ilość nowoczesnego sprzętu komputerowego i multimedialnego w poszczególnych placówkach,
- stare i wyeksploatowane pomoce dydaktyczne do zajęć,

8. Cele Planu

8.1 Cel strategiczny

Strategiczny, nadrzędny cel Planu rozwoju edukacji w Mieście i Gminie to:

**Podniesienie jakości i konkurencyjności edukacji na terenie gminy
Działoszyce jako czynnika decydującego o jej rozwoju**

Należy zaznaczyć, że zakres tak sformułowanego celu strategicznego jest bardzo szeroki i może odnosić się do wielu dziedzin funkcjonowania edukacji. Ten strategiczny cel w odniesieniu do kapitału ludzkiego nawiązuje w Planie głównie do:

- rozwijania umiejętności korzystania z technik informacyjno- komunikacyjnych (zarówno uczniów jak i nauczycieli),
- rozwijania przedsiębiorczości i kreatywności młodzieży,
- poprawy psychofizycznej kondycji uczniów,
- rozwijania umiejętności komunikowania się w językach obcych,
- podniesienia jakości oferty edukacyjnej szkół oraz publicznych instytucji edukacji, kultury,
- wprowadzania systemu wspierania rozwoju nauczycieli i innych kadr uczestniczących w procesie edukacji,
- zwiększenie oferty edukacyjnej placówek oświatowych poprzez ich uatrakcyjnienie w zakresie bazy lokalowej i dostępnej infrastruktury edukacyjnej oraz zwiększenie dostępności zajęć pozalekcyjnych,
- wdrożenie mechanizmów odkrywania, kształtowania i wspierania talentów wśród młodzieży.

8.2 Cele główne

CEL GŁÓWNY nr 1 Przygotowanie młodzieży do funkcjonowania we współczesnym świecie.

Otoczający nas świat ciągle się zmienia. Nauka do tej pory kojarzona była z tablicą i kredą. Dziś mamy do czynienia z „nowym” uczniem (mającym inne potrzeby niż dawnej) i w pewien sposób z nowym światem edukacji, w którym aby dotrzeć do ucznia, trzeba posługiwać się zupełnie innym zestawem narzędzi niż w XX wieku. W zasięgu pojawił się nowy świat edukacji niosący za sobą bogactwo interaktywnych i społecznościowych narzędzi oraz technik, które w naturalny sposób wykorzystywane są codziennie przez młodych ludzi.

Tradycyjna kreda, tablica i dobry nauczyciel mogą okazać się niewystarczające dla zapewnienia efektywności procesu edukacji. Nowy uczeń w informacyjnym społeczeństwie wymaga zupełnie nowego podejścia w nauczaniu, dzięki któremu będzie potrafił przetworzyć docierającą do niego informację w wiedzę. Jednym z głównych celów jakie stawia przed sobą samorząd Gminy Działoszyce jest dostosowanie oferty edukacyjnej tak, aby przygotować młodego człowieka do funkcjonowania we współczesnym świecie. Wszystkie działania realizowane w ramach tego celu mają za zadanie przyczynić się do wszechstronnego rozwoju intelektualnego, duchowego, moralnego, społecznego, emocjonalnego i fizycznego ucznia. Kształcenie w systemie szkolnym i poza nim powinno zapewnić każdemu umiejętności podstawowe, niezbędne do pomyślnego życia, działania i współdziałania we współczesnym społeczeństwie i gospodarce. Umiejętności te powinny wzmacniać szanse młodzieży z gminy Działoszyce na europejskim i światowym rynku pracy. Są to:

- umiejętność uczenia się;
- umiejętność krytycznego myślenia;
- znajomość języków obcych;
- umiejętność biegłego posługiwania się podstawami matematyki, wiedzy o otaczającej nas przyrodzie oraz współczesnymi technikami przekazu informacji;
- umiejętność komunikowania;
- umiejętności rozumienia i korzystania z informacji typowej i najczęściej pojawiającej się w życiu codziennym; w pracy, w szkole, w życiu publicznym i społecznościach lokalnych.

CEL GŁÓWNY nr 2 Wzbogacenie bazy oświatowej warunkiem koniecznym do realizacji zadań wynikających z potrzeby kształcenia, wychowania i opieki dla uczniów w XXI wieku.

Szybki rozwój technologii informacyjnej nie pozostaje bez wpływu na funkcjonowanie społeczeństw. W dobie internetu podstawą staje się umiejętność obsługi najważniejszych programów komputerowych, umiejętność wyszukiwania i przetwarzania informacji. Aby móc zastosować nowoczesne formy nauczania w tym z wykorzystaniem TIK niezbędny jest nowoczesny, sprawny sprzęt komputerowy i multimedialny oraz nowe pomoce dydaktyczne. Doposażenie szkół z terenu Gminy Działoszyce jest zatem niezbędne aby móc w pełni sprostać oczekiwaniom zarówno uczniów, rodziców jak i dynamicznie

zmieniającego się świata. Wzbogacenie bazy oświatowej to nie tylko zakup nowych pomocy do nauki, ale również dokonanie niezbędnych remontów w budynkach oraz ich otoczeniu (tu zwłaszcza obiekt i otoczenie w SP Dzierżnia wymaga wsparcia).

W placówkach na terenie gminy należy przeprowadzić niezbędne prace modernizacyjne i termomodernizacyjne tak, aby zapewnić uczniom jak najlepsze warunki do zdobywania wiedzy a nauczycielom jak najlepsze warunki do pracy. W przypadku niektórych budynków szkół należy przeprowadzić także prace w szerszym zakresie – inwestycyjnym m.in. adaptacja części SP w Działoszytach na przedszkole.

CEL GŁÓWNY nr 3 Korzystanie przez nauczycieli w pracy z najnowszych informacji oraz skuteczne stosowanie współczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych w procesie nauczania

Stosowanie nowoczesnych technologii TIK jest dziś w szkołach koniecznością, ale póki co ich zastosowanie jest niewielkie. Głównie ze względu na to, że ciągle jeszcze wielu nauczycieli posługuje się nimi dość nieporadnie, często korzystając wyłącznie z podstawowych funkcji. Poprawę mogłoby przynieść nie tylko podnoszenie kompetencji nauczycieli i głębsze wykorzystanie funkcjonalności narzędzi TIK, ale także postawienie na współpracę i kreatywność uczniów, zaangażowanie ich w proces nowoczesnej edukacji. Zwiększenie wykorzystywania technologii TIK w szkołach na terenie gminy jest jednym z głównych celów, jakie przed sobą stawiają zarówno władze jak i szkoły. Warunkiem jednak realizacji tego celu jest modernizacja szkolnych pracowni komputerowych.

CEL GŁÓWNY nr 4 Koncentracja na potrzebach i oczekiwaniach uczniów

Cel ten obejmuje działania wspierające szkoły w zakresie rozwoju zdolności, zainteresowań, umiejętności i kompetencji kluczowych uczniów poprzez wzbogacanie oferty zajęć pozalekcyjnych (głównie w ramach różnego rodzaju projektów dofinansowanych w ramach RPO WŚ 2014-2020). Cel obejmuje także wspieranie szkolnictwa specjalnego zmierzające do wzbogacania oferty edukacyjnej oraz wspieranie działań w zakresie szeroko rozumianej integracji społecznej, edukacyjnej i zawodowej

8.3 Cele szczegółowe

Cel główny nr 1 Przygotowanie młodzieży do funkcjonowania we współczesnym świecie.

Cel 1.1 Rozwijanie kompetencji cyfrowych dzieci i młodzieży poprzez udział szkół, samorządu w różnego rodzaju projektach edukacyjnych np.

„Szkolne Pracownie Informatyczne Województwa Świętokrzyskiego”

Źródło finansowania: działanie 7.4 RPO WŚ 2014-2020

Zakres merytoryczny projektu obejmuje zadania Partnerów z którymi Województwo Świętokrzyskie podpisze porozumienie o partnerstwie w zakresie przygotowania, realizacji i utrzymania założonych celów. W ramach projektu planowane jest doposażenie pracowni komputerowych (max. 24 stanowiska komputerowe na jedną pracownię) w zestawy komputerów All-In-One z obsługą siecią radiową Wi-Fi, systemy operacyjne, pakiety biurowe wraz z oprogramowaniem antywirusowym. Nowo wyposażone pracownie będą spełniały wymóg możliwości podłączenia do planowanych dostaw urządzeń w ramach projektu OSE (Projekt Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej zgodnie z ustawą z dnia 27 października 2017r. o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej, Dz. U. 2017, poz. 2184) w znacznej części realizowanej w ramach projektu rozbudowy sieci światłowodowej w ramach I Osi Priorytetowej PO PC.

Cel 1.2 Rozwijanie umiejętności komunikowania się dzieci i młodzieży w językach obcych.

Cel 1.3 Przygotowania młodych ludzi do funkcjonowania w przestrzeni europejskiej.

Cel 1.4 Wzmacnianie tożsamości lokalnej młodych mieszkańców Gminy Działoszyce

Cel 1.5 Rozwijanie inteligencji emocjonalnej wśród dzieci i młodzieży.

Cel 1.6 Zwiększenie oferty edukacyjnej dla uczniów zdolnych oraz uczniów z szczególnymi potrzebami edukacyjnymi.

Cel 1.7 Zwiększenie oferty edukacyjnej dzieci w wieku przedszkolnym oraz dzieci w wieku do lat 3.

Cel główny nr 2 Wzbogacenie bazy oświatowej warunkiem koniecznym do realizacji zadań wynikających z potrzeby kształcenia, wychowania i opieki dla uczniów w XXI

Cel 2.1 Modernizacja obiektów oświatowych na terenie gminy Działoszyce (np. remont dachu w SP Dzierążnia) oraz ich otoczenia (termomodernizacja, adaptacja, zagospodarowanie przestrzeni wokół budynków).

Cel 2.2 Modernizowanie wyposażenia dydaktycznego szkół (zakup nowych pomocy dla nauczycieli i uczniów).

Cel. 2.3 Stworzenie nowoczesnych pracowni komputerowych oraz multimedialnych w każdej placówce z terenu gminy Działoszyce np. udział w projekcie „Szkolne Pracownie Informatyczne Województwa Świętokrzyskiego” .

Cel. 2.4 Doposażenie bibliotek funkcjonujących w szkołach (zwiększenie księgozbioru, zakup wyposażenia oraz sprzętu w tym komputerowego).

Cel 2.5 Zwiększenie bazy sportowej np. budowa boiska wielofunkcyjnego przy SP w Dzierążni.

Cel 2.6 Przeniesienie przedszkola z obecnej lokalizacji do SP w Działoszykach (adaptacja obiektu i jego doposażenie oraz dofinansowanie prowadzenia zajęć dla dzieci przedszkolnych).

Cel główny nr 3 Korzystanie przez nauczycieli w pracy z najnowszymi informacjami oraz skuteczne stosowanie współczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych w procesie nauczania

Cel 3.1 Wykorzystanie technologii informacyjno- komunikacyjnych w procesie nauczania.

Cel 3.2 Wykorzystanie technologii informacyjno- komunikacyjnych w zarządzaniu szkołami i oświatą.

Cel 3.3 Wspieranie inicjatyw pozaszkolnych związanych z edukacją (szersza współpraca z organizacjami pozarządowymi, Centrum Kultury).

Cel 3.4 Organizacja procesu nauczania poza murami szkół (zajęcia wyjazdowe, plenerowe).

Cel 3.5 Wspieranie samokształcenia nauczycieli i dyrektorów z wykorzystaniem internetu.

Cel główny nr 4 Koncentracja na potrzebach i oczekiwaniach uczniów

Cel 4.1 Zwiększenie dostępu do kształcenia uzdolnionej młodzieży poprzez system stypendiów motywacyjnych dla uczniów.

Cel 4.2 Wprowadzenie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych, które będą zarazem innowacyjne.

Cel 4.3 Wprowadzenie systemu elektronicznego naboru, aktywna promocja szkół i dostarczanie informacji o pełnej ofercie kształcenia oraz możliwościach rozwoju osobistego uczniów.

Cel 4.4 Zwiększenie dostępu do kształcenia dzieci i młodzieży znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej poprzez system stypendiów socjalnych dla uczniów.

Cel 4.5 Podejmowanie działań i wspieranie inicjatyw mających na celu zwiększenie poziomu bezpieczeństwa uczniów w czasie zajęć szkolnych i pozaszkolnych.

9. Kierunki działań

L.p.	Rodzaj działania/ nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Planowane lata realizacji	Źródła finansowania
Cel główny nr 1 Przygotowanie młodzieży do funkcjonowania we współczesnym świecie.				
1.	Organizacja zajęć rozwijających uzdolnienia i pasje uczniów szkół podstawowych z terenu gminy	Gmina Działoszyce/szkoły /instytucje wspierające edukację	2018-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.2 Wsparcie kształcenia podstawowego w zakresie kompetencji kluczowych
2.	Organizacja zajęć wyrównujących szanse edukacyjne uczniów szkół podstawowych z terenu gminy		2018-2023	
3.	Organizacja dodatkowych zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym z terenu gminy		2018-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.1 Upowszechnianie i wzrost jakości edukacji przedszkolnej
4.	Organizacja zajęć wyrównawczych i rozwijających kompetencje kluczowe dla uczniów Szkół Podstawowych		2018-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.4 Rozwój szkolnictwa ponadpodstawowego w budowaniu kompetencji kluczowych
5.	Organizacja zajęć z zastosowaniem narzędzi TIK		2018-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.3 Rozwój edukacji kształcenia ogólnego w zakresie stosowania TIK
6.	Wspieranie inicjatyw edukacji pozaszkolnej organizowanych przez inne instytucje		2018-2023	Środki Własne, Środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Cel główny nr 2 Wzbogacenie bazy oświatowej warunkiem koniecznym do realizacji zadań wynikających z potrzeby kształcenia, wychowania i opieki dla uczniów w XXI				
1.	Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Szkole Podstawowej w Dzierążni	Gmina Działoszyce	2018-2018	Środki z Ministerstwa Sportu i Turystyki, RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 7 Sprawne usługi publiczne działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
2.	Utworzenie i doposażenie pracowni np. matematyczno-przyrodniczych w szkołach z terenu gminy Działoszyce	Gmina Działoszyce	2018-2019	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 7 Sprawne usługi publiczne działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej
3.	Termomodernizacja powierzchni stropodachu i elewacji oraz wymiany instalacji elektrycznej i oświetlenia w budynku szkoły na energooszczędne; wymiany instalacji i pieca c.o z możliwością alternatywnego pozyskiwania ciepła z odnawialnych źródeł	Gmina Działoszyce	2018-2019	PROW na lata 2014 – 2020, M07 - Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, Środki własne Gminy.

Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół w Gminie Działoszycie na lata 2018-2023

	energii - urządzenia solarne podgrzewające wodę na użytek szkoły podstawowej w Stępcicach			
4.	Zakup sprzętu komputerowego oraz multimedialnego do prowadzenia zajęć do wszystkich placówek m.in. w ramach projektu „Szkolne Pracownie Informatyczne Województwa Świętokrzyskiego”	Gmina Działoszycie/ Województwo Świętokrzyskie	2018-2019	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 7 Sprawne usługi publiczne działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej, Środki własne Gminy.
5.	Zakup pomocy dydaktycznych (m.in. do zajęć sportowych, zajęć z matematyki, biologii chemii, języków obcych) do wszystkich placówek	Gmina Działoszycie	2018-2019	
6.	Doposażenie bibliotek szkolnych	Gmina Działoszycie	2018-2019	Środki własne Gminy.
7.	Modernizacja instalacji centralnego ogrzewania, instalacji elektrycznej, wymiana lub remont dachu, stropu, zmiana elewacji budynku, remont trzech łazienek uczniowskich, malowanie górnego korytarza i sal lekcyjnych, remont kuchni – wymiana kuchni węglowej w Szkole w Działoszycach	Gmina Działoszycie	2018-2019	PROW na lata 2014 – 2020, M07 - Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, Poddziałanie 7.4 - Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji i kultury, i powiązanej infrastruktury Środki własne Gminy.
8.	Prace remontowe: wymiana elementów drewnianych konstrukcji dachu, wymiana okien na strychu oraz wymiana pokrycia dachu budynku głównego z dachówki na blachę; docieplenie stropu i wymiana pokrycia dachowego łącznika budynku głównego z salą gimnastyczną; wymiana instalacji elektrycznej i oświetlenia w budynku szkoły na energooszczędne ; wymiana instalacji C.O i pieca C.O , wymiana okien na sali gimnastycznej; cyklinowanie parkietów ; wymiana drzwi zewnętrznych wejściowych do budynku; wymiana	Gmina Działoszycie	2018-2019	PROW na lata 2014 – 2020, M07 - Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich, Poddziałanie 7.4 - Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji i kultury, i powiązanej infrastruktury Środki własne Gminy.

	stolarki drzwiowej wewnątrz budynku Szkoły Podstawowej w Dzierążni			
Cel główny nr 3 Korzystanie przez nauczycieli w pracy z najnowszymi informacjami oraz skuteczne stosowanie współczesnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych w procesie nauczania				
1.	Organizacja kursów i szkoleń doszkalających nauczycieli i dyrektorów	Gmina Działoszyce/Placówki oświatowe	2018-2023	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.2 Wsparcie kształcenia podstawowego w zakresie kompetencji kluczowych typ działania 2. Tworzenie warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu
2.	Informatyzacja procesu nauczania we wszystkich placówkach (e- dzienniki, e-learning)	Gmina Działoszyce	2018-2019	RPO WŚ 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo 8.3.3 Rozwój edukacji kształcenia ogólnego w zakresie stosowania TIK, Środki własne
3.	Organizacja zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży	Gmina Działoszyce/Centrum Kultury	2018-2023	Środki z Ministerstwa Kultury i dziedzictwa Narodowego, środki własne
4.	Organizacja wyjazdów/ rajdów edukacyjnych	Gmina Działoszyce/Centrum Kultury	2018-2023	Środki z Ministerstwa Kultury i dziedzictwa Narodowego, środki własne
5.	Wspieranie działalności edukacyjnej Centrum Kultury, Biblioteki oraz organizacji społecznych	Gmina Działoszyce/Centrum Kultury/organizacje pozarządowe	2018-2023	Środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, środki własne
Cel główny nr 4 Koncentracja na potrzebach i oczekiwaniach uczniów				
1.	Wzbogacanie oferty edukacyjnej we wszystkich szkołach na terenie Gminy Działoszyce	Gmina Działoszyce	2018-2023	Środki własne
2.	Wzbogacanie oferty zajęć pozalekcyjnych we wszystkich szkołach na terenie Gminy Działoszyce	Gmina Działoszyce	2018-2023	Środki własne
3.	Spotkania dla uczniów z przedstawicielami różnych podmiotów gospodarczych.	Gmina Działoszyce	2018-2023	Środki własne

Źródło: Opracowanie własne

10. Monitoring i ewaluacja

Wprowadzenie obowiązkowego badania i oceny rezultatów wdrażania Kompleksowego Planu Rozwoju Szkół w Gminie Działoszyce na lata 2018-2023 jest warunkiem koniecznym do tego, by był on realizowany w sposób zgodny z założeniami i konsekwentny. Kompleksowy Plan Rozwoju Szkół będzie monitorowany przez Radę Miejską. Realizacja poszczególnych zadań ujętych w Planie będzie monitorowana poprzez składanie sprawozdań przez osoby odpowiedzialne za ich realizację, nie rzadziej niż dwa razy w okresie realizacji Planu. Po przyjęciu dokumentu do realizacji przez Radę, instytucje i osoby odpowiedzialne za realizację określonych zadań podejmą przewidziane w nim działania. Ewaluacja Planu będzie stanowiła podstawę, w miarę potrzeby, do jego aktualizacji.

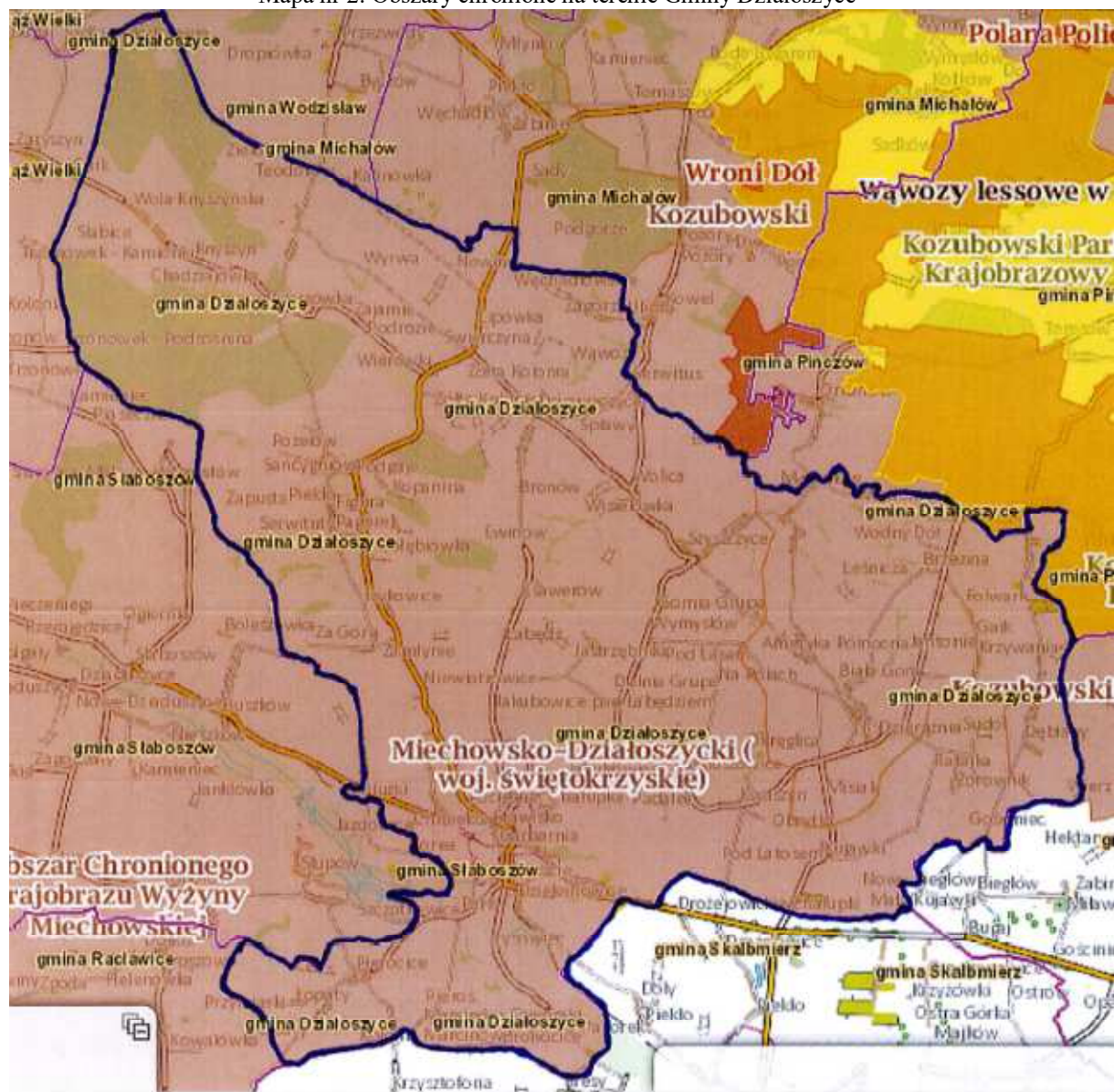
11. Oddziaływanie na środowisko planu oraz działań w nim przewidzianych

Realizacja dokumentu nie spowoduje zagrożeń dla środowiska naturalnego, a wiele działań wręcz przeciwnie może mieć na nie pozytywny wpływ. Termomodernizacja obiektów wraz z wymianą starych pomocy dydaktycznych np. komputerów bez wątpienia wpłynie na zmniejszenie zużycia energii finalnej oraz zmniejszenie emisji substancji szkodliwych do powietrza. Przewidziane w dokumencie działania inwestycyjne będą realizowane na obiektach już istniejących.

Ze względu na duże walory przyrodniczo-krajobrazowe Miasto i Gmina Działoszyce została w całości objęta prawną ochroną przyrody. Wschodnia i północno-wschodnia część tego obszaru (1 707 ha — 16,2% powierzchni gminy) położona jest w otulinie Kozubowskiego Parku Krajobrazowego, która posiada status obszaru chronionego krajobrazu. Park ten został utworzony głównie z uwagi na konieczność ochrony dużego kompleksu lasów w strefie wododziałowej. Pozostała część gminy leży w Miechowsko-Działoszyckim Obszarze Chronionego Krajobrazu.

Mapa nr 2: Obszary chronione na terenie Gminy Działoszycy

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>

Legenda:

- Rezerваты
- Parki Krajobrazowe
- Parki Narodowe
- Obszar Chronionego Krajobrazu
- Zespoły Przyrodniczo Krajobrazowe
- Natura 2000 – obszary ptasie
- Natura 200 Obszary siedliskowe

Krótką charakterystyka Miechowsko-Działoszycki Obszar Chronionego Krajobrazu

Miechowsko-Działoszycki Obszar Chronionego Krajobrazu (M-DOChK) znajduje się w południowo-zachodniej części województwa świętokrzyskiego na obszarze 40 333 ha w obrębie części gmin: Słupia Jędrzejowska, Sędziszów, Wodzisław, Imielno, Michałów i Działoszyce, granicząc od południa z województwem małopolskim, zaś od zachodu z województwem śląskim. Szata roślinna na obszarze Miechowsko-Działoszyckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu należy do najbardziej interesujących na terenie Niecki Nidziańskiej. Występują tu dobrze wykształcone kompleksy leśne w postaci zbiorowisk grądowych i świetlistej dąbrowy. Najpiękniejsze ich fragmenty podlegają ochronie w rezerwacie florystycznym Lubcza.

Realizacja zadań ujętych w Planie nie będzie wpływać negatywnie na w/w formy ochrony przyrody. Gmina podczas realizacji poszczególnych inwestycji ujętych w planie będzie przestrzegać m.in. Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów, Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, Dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków (ze zmianami).

Odnosnie termomodernizacji budynków oświatowych Gmina Działoszyce przed przystąpieniem do docieplania obiektów zleci odpowiednio przeszkolonemu ornitologowi i chiropterologowi ekspertyzę ornitologiczną, która będzie mieć na celu odpowiedzieć na 4 pytania:

- czy budynek jest wykorzystywany, jako miejsce gniazdowania ptaków lub schronienie nietoperzy?
- czy w budynku znajdują się inne potencjalne miejsca, które mogłyby zostać zajęte przez ptaki lub nietoperze przed rozpoczęciem prac modernizacyjnych? Zostanie wykonana szczegółowa inwentaryzacja takich miejsc, obejmująca lokalizację i rodzaj.
- Jakie optymalne metody należy zastosować, by zminimalizować ryzyko, że w chwili prowadzenie prac remontowych w zakamarkach budynku znajdują się zwierzęta? Odpowiedź

na to pytanie powinna obejmować rodzaj zabezpieczeń, terminy i sposoby ich wykonania oraz szacunek kosztów. Może zostać przygotowana wariantowo.

- Jakie działania można podjąć w przypadku danego budynku, aby po zakończeniu remontu oferował on dogodne schronienia i miejsca rozrodu dla ptaków i nietoperzy? Zakres tej propozycji powinien, co najmniej równoważyć stratę siedlisk w wyniku modernizacji plus kompensację strat poniesionych podczas remontu.

W trakcie realizacji inwestycji w razie odnalezienia pojedynczych gniazd ptasich czy miejsca obecności nietoperzy, tak zaplanowana zostanie kolejność prac, aby miejsca te były docieplane dopiero po opuszczeniu ich przez zwierzęta. W przypadku ptaków ornitologdy zabezpieczą miejsca natychmiast po wylocie z niego młodych, by nie dopuścić do ponownego złożenia jaj (wiele ptaków wyprowadza 2, albo 3 lęgi w ciągu roku). Czynne usuwanie ptaków czy nietoperzy będzie traktowane, jako ostateczność i każdorazowo będzie wymagało konsultacji i zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Aby remont nie spowodował znaczącej szkody przyrodniczej, zostanie zapewniona zwierzętom odpowiednia ilość właściwych schronień. Jeśli nie będzie możliwości pozostawienia schronień istniejących zostaną utworzone schronienia alternatywne, równoważące ubytek takich miejsc w wyniku remontu². Liczba tych alternatywnych schronień będzie w pełni równoważyć stratę, z uwzględnieniem ew. rekompensaty za szkody poniesione przez populację tych gatunków w czasie remontu³. Realizując tę inwestycję Gmina będzie uwzględniać art. 51 i 52 ustawy o ochronie przyrody – wymóg ochrony ptaków i nietoperzy zasiedlających budynki.

Wpływ projektów ujętych w Planie na ujęcia wody

Planowane inwestycje są także zgodne z warunkami ochrony ujęć wody na terenie Gminy Działoszyce.

---

² Dot. to przede wszystkim niektórych nietoperzy oraz trzech gatunków ptaków, dla których taki ubytek stanowi poważne zagrożenie wpływające na spadek ich liczebności – wróble, jerzyków i pustulek.

³ Dobór odpowiednich skrzynek będzie uzgodniona z ornitologiem i chiropterologiem.

Spis tabel

Tabela 1: Struktura ludności na terenie Gminy w latach 2014-2016	11
Tabela 2: Podmioty Gospodarki Narodowej w rejestrze REGON za 2016r.	12
Tabela 3: Dochody i wydatki budżetu gminy Działoszyce na 1 mieszkańca	12
Tabela 4: Liczba osób bezrobotnych w latach 2013-2016	15
Tabela 5: Wykaz KGW działających na terenie Gminy Działoszyce	15
Tabela 6: Dane teleadresowe szkół na terenie Gminy Działoszyce	27
Tabela 7: Liczba uczniów na terenie gminy Działoszyce w poszczególnych latach szkolnych wg stanu w dniu 30 września danego roku szkolnego	28
Tabela 8: Liczba uczniów dożywianych z terenu gminy Działoszyce w roku szkolnym 2015/2016, 2016/2017	30
Tabela 9: Liczba uczniów i dzieci dowożonych do szkół w roku szkolnym 2016/2017	31
Tabela 10: Stan bazy – Szkoła Podstawowa w Działoszykach	32
Tabela 11: Stan bazy - Szkoła Podstawowa w Dzierążni	33
Tabela 12: Stan bazy – Szkoła Podstawowa w Stępolicach	34
Tabela 13: Wykaz projektów realizowanych na terenie gminy Działoszyce głównie w obszarze edukacji	35
Tabela 14: Wyniki szkół podstawowych ze sprawdzianu przeprowadzonego w roku szkolnym 2015/2016	37
Tabela 15: Wyniki z egzaminu przeprowadzonego w roku szkolnym 2016/2017	38
Tabela 16: Zmiany wskaźnika obciążenia demograficznego w latach 2013-2016	40
Tabela 17: Liczba dzieci urodzonych w poszczególnych latach w podziale na obwody szkolne	40
Tabela 18: Analiza SWOT	44

Spis wykresów

Wykres 1: Liczba ludności na terenie gminy Działoszyce w latach 2012-2016	11
Wykres 2: Liczba osób bezrobotnych ogółem w gminie Działoszyce w latach 2011-2016	15

Spis map

Mapa nr 1: Położenie gminy Działoszyce na tle powiatu pińczowskiego	10
Mapa nr 2: Obszary chronione na terenie Gminy Działoszyce	61

